

เสียงหลากหลายในวรรณกรรมเกาหลีแนวพหุวัฒนธรรม : กรณีศึกษาจากวรรณกรรมเรื่อง “เวลาที่ใช้ร่วมกับผู้อื่น” ของซ็องอิน

ศิวส์ สุรกิจบวร*

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความหลากหลายของเสียงที่ปรากฏในวรรณกรรมเกาหลีร่วมสมัยแนวพหุวัฒนธรรมเรื่อง “เวลาที่ใช้ร่วมกับผู้อื่น” ของนักเขียนสตรีชาวเกาหลีใต้ชื่อว่าซ็องอิน วรรณกรรมเรื่องนี้เป็นวรรณกรรมเรื่องสั้นที่อยู่ในหนังสือรวมเรื่องสั้นชื่อ “สถานที่ที่เธอคนนั้นอาศัยอยู่” ของซ็องอิน ซึ่งตีพิมพ์ในปี ค.ศ. 2009 โดยวรรณกรรมเรื่องนี้สะท้อนชีวิตของผู้หญิงเวียดนามที่แต่งงานข้ามชาติในเกาหลีและเผชิญกับปัญหาการสื่อสารในครอบครัวใหม่ในเกาหลี ในการศึกษาครั้งนี้ได้นำทฤษฎี “ความหลากหลายของเสียง” ของมิกาเอล บัคติน (Mikhail Bakhtin) มาวิเคราะห์ตัวบทวรรณกรรม เพื่อแสดงให้เห็นว่าในเรื่องสั้นเรื่องนี้ปรากฏตัวละครที่มีลักษณะการสื่อสารที่ซ้อนทับกันและหลากหลาย ตัวละครเอกมีมุมมองและความคิดที่ขัดแย้งกัน ทั้งในแง่การสนับสนุนและการรับฟังเสียงของผู้อื่น การแสดงออกในลักษณะนี้สะท้อนถึงสภาพของสังคมเกาหลีร่วมสมัยที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและปัญหาของการยอมรับที่ยังคงมีอยู่

คำสำคัญ: วรรณกรรมเกาหลี; พหุวัฒนธรรม; เสียงหลากหลาย

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาเกาหลี ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ติดต่อที่ e-mail: siwats@nu.ac.th

Polyphony in Korean Multicultural Literature

: A Case Study of Jeong-In’s “Time with Others”

Siwat Surakitbovorn*

Abstract

This research aims to analyze the polyphony found in contemporary Korean multicultural literature, specifically focusing on the short story *Time with Others* by South Korean female writer Jeong In. This story is part of a collection titled *The Place Where That Woman Lives*, published in 2009. The narrative explores the life of a Vietnamese woman who marries and migrates to South Korea, facing communication barriers within her new family. Using Mikhail Bakhtin’s theory of polyphony, this study examines how the story portrays overlapping and diverse voices through its characters. The protagonist demonstrates conflicting perspectives, both asserting her own beliefs and listening to the experiences of others. This reflects the cultural diversity and persistent issues of acceptance in contemporary South Korean society.

Keywords: Korean Literature; Multiculture; Polyphony

* Assistant Professor in Korean Section, Department of Eastern Languages, Faculty of Humanities, Naresuan University e-mail: siwats@nu.ac.th

1. บทนำ

หลังจากเข้าสู่ศตวรรษที่ 20 สังคมของสาธารณรัฐเกาหลีในปัจจุบันได้รับผลกระทบจากการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมต่างชาติที่หลากหลายและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากมองในเชิงภูมิศาสตร์และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เกาหลีเป็นประเทศคาบสมุทรที่ตั้งอยู่ทางปลายด้านตะวันออกของทวีปเอเชีย ทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมระหว่างจีนกับญี่ปุ่นมายาวนาน เกาหลีได้รักษาและพัฒนาวัฒนธรรมและประเพณีอันเป็นเอกลักษณ์ของตนเองท่ามกลางอิทธิพลของวัฒนธรรมจีนและญี่ปุ่น แม้กระนั้นการขยายตัวของลัทธิจักรวรรดินิยมในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 ได้นำมาซึ่งความเจ็บปวดจากการครอบครองของจักรวรรดิญี่ปุ่นเป็นเวลาถึง 35 ปี และหลังจากการได้รับเอกราช เกาหลีได้ยังต้องเผชิญกับการปกครองโดยทหารอเมริกันเป็นเวลา 3 ปีท่ามกลางความโศกเศร้าของสงครามเกาหลี แม้เกาหลีจะต้องผ่านประวัติศาสตร์อันยากลำบาก แต่เกาหลีในปัจจุบันก็ยังคงเป็นประเทศเดียวที่แบ่งแยกออกเป็นสองส่วน และยังไม่สามารถบรรลุเอกภาพแห่งชาติที่แท้จริงได้ อีกทั้งยังคงอยู่ภายใต้อิทธิพลของกองทัพอเมริกันที่ประจำการในคาบสมุทรเกาหลี (안광진, 2010, p. 1)

เกาหลีเข้าสู่การเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมในช่วงการได้รับเอกราชเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม ค.ศ. 1945 และเข้าสู่ยุคการปกครองโดยทหารอเมริกัน ในวงวิชาการได้มีการถกเถียงว่าช่วงเวลานี้เป็นจุดเริ่มต้นของสังคมพหุวัฒนธรรมในเกาหลีจริงหรือไม่ ในช่วงนี้เกิดการแต่งงานระหว่างชาวเกาหลีกับคนต่างชาติที่มีสีผิวแตกต่างกัน เช่น คนผิวขาวและคนผิวดำ เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการแต่งงานระหว่างทหารอเมริกันกับผู้หญิงเกาหลี (최혜 외, 2005, p. 322) นอกจากนี้หลังสงครามเกาหลี เมื่อทหารอเมริกันยังคงประจำการในคาบสมุทรเกาหลีตามข้อตกลงป้องกันร่วมกันระหว่างเกาหลีใต้กับสหรัฐอเมริกาได้มีการก่อตั้ง “ชุมชนรอบฐานทัพ (基地村)” ที่ตั้งอยู่รอบค่ายทหารอเมริกัน ท่ามกลางความโกลาหลจากสงคราม ความพินาศทางเศรษฐกิจ และการเสียชีวิตจำนวนมาก ผู้หญิงเกาหลีกว่า 550,000 คนต้องสูญเสียสามีและต้องเผชิญกับความยากจนในการเลี้ยงดูตนเองและครอบครัว ทำให้ผู้หญิงบางคนต้องหันมาทำงาน

ค่าประเมินเพื่อประทั้งชีวิต (최강미, 2006, p. 290) อย่างไรก็ตามในช่วงเวลานั้นการแต่งงานส่วนใหญ่มักเกิดขึ้นรอบๆ ชุมชนรอบฐานทัพ จึงทำให้ถูกมองว่ามีความเกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี รวมถึงลูกหลานที่เกิดจากการแต่งงานระหว่างผู้หญิงเกาหลีกับทหารอเมริกันก็เป็นเด็กลูกครึ่งเลือดผสมที่ถูกสังคมเกาหลีเลือกปฏิบัติและกีดกัน ซึ่งเด็กลูกครึ่งเหล่านี้มักจะไม่ได้รับการจดทะเบียนในทะเบียนราษฎรหรือจดทะเบียนอย่างล่าช้า ทำให้ประสบความยากลำบากในการเข้าเรียน แม้จะได้เข้าเรียนก็ต้องเผชิญกับการเลือกปฏิบัติและความแปลกแยกจนไม่สามารถดำเนินชีวิตในโรงเรียนได้อย่างราบรื่น ลูกครึ่งที่เกิดจากการแต่งงานกับชาวต่างชาตินั้นมีอยู่ก่อนแล้วในยุคที่ญี่ปุ่นปกครองเกาหลี แต่เนื่องจากคนญี่ปุ่นและคนเกาหลีมีลักษณะภายนอกที่คล้ายคลึงกัน จึงไม่เกิดปัญหามากนัก แต่ลูกครึ่งที่เกิดจากผู้หญิงเกาหลีและทหารอเมริกันกลับมีลักษณะภายนอกที่แตกต่างอย่างชัดเจน เช่น สีผิว ทำให้ถูกมองว่าเป็น “พันธุ์ผสม” และถูกกีดกันจากสังคม กล่าวได้ว่ามุมมองของสังคมเกาหลีที่มีต่อการแต่งงานข้ามชาติในช่วงเวลานั้นเป็นไปในทางลบเป็นอย่างมาก (김범수, 2010, p. 21)

ตั้งแต่ปีค.ศ. 1988 เป็นต้นมา จำนวนแรงงานต่างด้าวในเกาหลีเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและยังคงเพิ่มจำนวนขึ้นมาจนถึงปัจจุบัน แรงงานต่างชาติได้กลายมาเป็นกำลังหลักในการเติมเต็มแรงงานที่ขาดแคลนในเกาหลี โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมที่คนเกาหลีไม่อยากทำหรือที่เรียกว่า “งาน 3D” กล่าวคือ งานสกปรก (Dirty) งานอันตราย (Dangerous) และงานลำบาก (Difficult) นอกจากนี้ ตั้งแต่ช่วงต้นทศวรรษ 1990 ชายหนุ่มในชนบทหรือแรงงานที่ไม่สามารถหาคู่แต่งงานในประเทศเกาหลีได้เริ่มหันไปแต่งงานกับผู้หญิงจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นจำนวนมาก (김범수, 2010, pp. 21-22) กล่าวได้ว่าสาธารณรัฐเกาหลีได้เริ่มเข้าสู่สังคมพหุวัฒนธรรมอย่างสมบูรณ์ตั้งแต่มีแรงงานต่างชาติและเจ้าสาวต่างชาติที่แต่งงานกับคนเกาหลีและเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศเกาหลี (김범수, 2010, pp. 29-30) หรือถ้าอ้างตามสถานการณ์โลกที่กลายเป็นยุคแห่งการย้ายถิ่นฐาน (the age of migration/ 移住의 시대) ตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ 20 สังคมของเกาหลีก็ค่อยๆ เปลี่ยนเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม (이미림, 2014, p. 18) โดยทั่วไปการย้ายถิ่นฐานของผู้ชายต่างชาติเข้ามายังเกาหลีมักจะเน้นเรื่องการทำงาน ในขณะที่การย้ายถิ่นฐานของผู้หญิงต่างชาติมักจะเกี่ยวข้องกับการแต่งงานหรือการทำงานในอุตสาหกรรมทางเพศ ผู้หญิงต่างชาติหลายคนแต่งงานกับชายเกาหลีโดยมี

ความหวังว่าจะได้สัญชาติเกาหลีและยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจ ซึ่งถูกเรียกว่า “ความฝันเกาหลี (Korean Dream)” ความฝันนี้เป็นไปได้มากขึ้นจากการเกิดการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศต่าง ๆ มากขึ้น อย่างไรก็ตามชีวิตแต่งงานในต่างแดนนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย ผู้หญิงเหล่านี้ต้องเผชิญกับปัญหาหลายประการ เช่น ความยากลำบากในการสื่อสารทางภาษา ความขัดแย้งกับครอบครัวสามี ความแตกต่างทางวัฒนธรรมและการเลือกปฏิบัติ ความยากจน ความเครียด หนี้สินจากค่าใช้จ่ายในการแต่งงานที่มากเกินไป ภาระในการส่งเงินกลับประเทศ การขาดโอกาสในการทำงาน ความยากลำบากในการเข้าถึงข้อมูลและบริการสวัสดิการ ความยากลำบากในการเลี้ยงดูบุตรและสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่ไม่ดี และความเครียดจากการที่ถูกปฏิเสธและไม่ยอมรับพ่อแม่ของตน (김범수, 2010, p. 21) จากสถิติของประเทศต้นทางของผู้หญิงที่ย้ายเข้ามาแต่งงานพบว่าในระยะหลังจำนวนของผู้หญิงเวียดนามที่แต่งงานเข้ามาในเกาหลีเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

เวียดนามเป็นประเทศที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการศึกษาทางการเมืองและเศรษฐกิจของการแต่งงานระหว่างประเทศ การที่จำนวนผู้หญิงเวียดนามเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจากการแต่งงานกับชายเกาหลี สาเหตุหนึ่งคือชายเกาหลีมักจะชอบผู้หญิงเวียดนามเพราะมีสีผิวค่อนข้างขาวและอายุน้อยกว่าผู้หญิงจากประเทศอื่นในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อย่างไรก็ตามเหตุผลที่สำคัญยิ่งกว่านั้นคือการที่นายหน้าจัดหาการแต่งงานระหว่างประเทศสามารถดำเนินธุรกิจนี้ในเวียดนามได้อย่างสะดวก และสามารถทำกำไรได้มาก จึงมีการชักจูงชายเกาหลีให้เลือกแต่งงานกับผู้หญิงเวียดนาม (김영옥 외, 2009, p. 13) โดยสามารถพบป้ายโฆษณาบนท้องถนน สื่อสิ่งพิมพ์ และในโลกอินเทอร์เน็ตจำนวนมาก

หากกล่าวว่างานวรรณกรรมสามารถสะท้อนยุคสมัย วัฒนธรรม และสังคมของประเทศนั้นได้ วรรณกรรมร่วมสมัยของเกาหลีก็รับบทบาทในการสะท้อนและชี้ชวนนักอ่านให้หันมาองปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นใหม่นี้ ในปัจจุบันผลงานวรรณกรรมที่เล่าเรื่องเกี่ยวกับผู้หญิงย้ายถิ่นฐานจากเวียดนามมีหลายเรื่อง บทความวิจัยนี้จึงเลือกวิเคราะห์ผลงานวรรณกรรมเรื่อง “เวลาที่ใช้ร่วมกับผู้อื่น (타인과의 시간)” ของช็องอิน (정인) โดยใช้ทฤษฎีการสนทนา (Dialogism/對話主義) ของมิกาเอล บัคติน (Mikhail Bakhtin) ที่กล่าวถึงการใช้แนวคิด “ความหลากหลายของเสียง (polyphony)” เป็น

พื้นฐานในการวิเคราะห์การใช้คำพูด ตัวละคร และประเด็นในเรื่อง กล่าวคือ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอุดมการณ์ของตัวละครกับการเล่าของผู้บรรยาย เพื่อกำหนดความหมายของคุณค่าต่างๆ ที่หลากหลายในเรื่อง

ตามที่บัคติน (1988) ได้กล่าวว่าโลกทัศน์ของผู้เขียนและโลกทัศน์ของตัวละครในเรื่องไม่ได้มีการรวมเป็นหนึ่งเดียวกันในกระบวนการแบบวิภาษวิธี (Dialectic) หรือการพัฒนาของจิตวิญญาณที่เป็นเอกภาพ ในวรรณกรรมที่มีลักษณะ “หลากหลายเสียง” (polyphonic novel) มีการปะทะกันของจิตสำนึกที่หลากหลาย ซึ่งไม่สามารถตีความได้โดยกระบวนการวิภาษวิธี และจิตสำนึกเหล่านี้ก็ไม่ได้ถูกผนวกรวมเข้าเป็นหนึ่งในจิตวิญญาณที่พัฒนาขึ้น แต่ละจิตสำนึกยังคงรักษาความเป็นอิสระและลักษณะเฉพาะตัวของตนเองไว้ พร้อมทั้งดำรงอยู่เคียงคู่กับจิตสำนึกอื่นๆ ในทำนองเดียวกันจิตสำนึกของผู้เขียนเองก็ไม่ได้มีการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงภายในขอบเขตของนวนิยาย แต่ทำหน้าที่เป็นผู้สังเกตการณ์หรือผู้ไม่เข้าข้างฝ่ายใดๆ และบางครั้งอาจมีบทบาทเป็นตัวละครที่มีส่วนร่วมในเหตุการณ์หรือการกระทำใดๆ ในเรื่อง (정민영, 2000, p. 14) นอกจากนี้บัคตินกล่าวว่าภาษาที่ใช้ในนวนิยายมีนัยทางสังคมและการเมืองที่เฉพาะเจาะจง โดยแต่ละภาษามีการนำเสนอโลกทัศน์ที่ครบถ้วนสมบูรณ์ บัคตินอธิบายว่าภาษาที่แตกต่างกันในนวนิยายไม่ได้หมายถึงเพียงภาษาของชนชั้นทางสังคมต่างๆ แต่ยังครอบคลุมถึงบริบททางสังคมและอุดมการณ์ของทั้งเรื่องเล่า ภาษาในนวนิยายมีการโต้ตอบกันอย่างมีพลวัต โดยเฉพาะในกระบวนการที่เกิดการปะทะกันระหว่างภาษาที่สูงกับภาษาที่ต่ำ ดังนั้นการสนทนาในนวนิยายจึงเป็นการแสดงให้เห็นถึงการต่อสู้ทางอุดมการณ์ของสังคมโดยรวมและสะท้อนภาพสังคมนั้นๆ ซึ่งบัคตินเน้นย้ำถึงความหลากหลายและความเปิดกว้างของนวนิยาย โดยระบุว่าภาษาในนวนิยายนั้นเกิดจากการสนทนาที่มุ่งหมายไปยังคู่สนทนา สิ่งนี้ไม่ใช่ระบบที่เป็นเอกภาพและเป็นนามธรรม แต่เป็นพื้นที่แห่งการต่อสู้ทางอุดมการณ์ การต่อสู้ที่เกิดขึ้นระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน และระหว่างตัวละครในเรื่อง ซึ่งจะยังคงดำเนินไปแม้ว่าผลงานจะสิ้นสุดลงแล้วก็ตาม (천연희, 2007, p. 4) ด้วยเหตุนี้เราสามารถเห็นความสำคัญของการวิเคราะห์ผลงานวรรณกรรมประเภทเรื่องสั้นและนวนิยายโดยใช้ทฤษฎีที่กล่าวมาในข้างต้น เพื่อสร้างรูปแบบการตีความที่แตกต่างจากการอ่านแบบทั่วไป ดังนั้นงานวิจัยเรื่องนี้จึงวางเป้าหมายหลักเพื่อการวิเคราะห์ความหลากหลายของเสียง (polyphony) ที่ปรากฏใน

ผลงานที่เลือกมาวิเคราะห์ กล่าวคือ งานวิจัยนี้ต้องการทำความเข้าใจผลงานวรรณกรรม
ชิ้นนี้ในมุมมองที่หลากหลายโดยใช้ทฤษฎีความหลากหลายของเสียงของบัคตินเป็น
แนวทาง ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นการทดลองตีความผลงานวรรณกรรมแนวพหุวัฒนธรรมใน
มุมมองที่แตกต่างออกไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ความหลากหลายของเสียง (polyphony) ที่ปรากฏในวรรณกรรม
เกาหลีร่วมสมัยแนวพหุวัฒนธรรมเรื่อง “เวลาที่ใช้ร่วมกับผู้อื่น (타인과의 시간)” ของ
นักเขียนช็องอิน (정인)

3. การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเกี่ยวกับวรรณกรรมเกาหลีแนวพหุวัฒนธรรมเป็นที่นิยมในหมู่นัก
วรรณกรรมศึกษาในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา เพราะสังคมของสาธารณรัฐเกาหลีเกิด
การเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ ด้วยสาเหตุของการย้ายถิ่นฐานเข้ามาทำงานและแต่งงานข้าม
ชาติของคนต่างด้าวที่มาจากประเทศที่ยากจนกว่า ปรากฏการณ์ทางสังคมนี้ทำ
ให้นักเขียนชาวเกาหลีจำนวนมากได้หยิบยกเอาประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกลายเป็น
สังคมพหุวัฒนธรรมมาสร้างสรรคงานวรรณกรรม จนทำให้นวนิยาย เรื่องสั้น บทกวี ที่
กล่าวถึงและสะท้อนภาพ “ความเป็นพหุวัฒนธรรม” ถูกตีพิมพ์เผยแพร่เป็นจำนวนมาก
ตลอด 20 ปีที่ผ่านมาจนทำให้วรรณกรรมประเภทนี้ถูกจัดประเภทให้กลายเป็น
วรรณกรรมหลักอีกประเภทหนึ่งในช่วงหลังปีค.ศ. 2000 ในบทความวิจัยฉบับนี้จึงคัดสรร
งานวิจัยที่เป็นบทความวิจัยและวิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตจำนวน
หนึ่ง เพื่อสรุปให้เห็นถึงการศึกษาที่มีมาอย่างต่อเนื่องตลอดสิบกว่าปีที่ผ่านมา โดยเริ่ม
จากงานวิจัยของช็อนย็อนฮี (손연희, 2007) ที่ได้ศึกษาวรรณกรรมแนวพหุวัฒนธรรมใน

บทความเรื่อง “ทัศนคติของชาวเกาหลีที่มีต่อแรงงานย้ายถิ่นในนวนิยายร่วมสมัย” ซึ่งกล่าวถึงการใช้คำพูดในงานที่เกี่ยวกับแรงงานย้ายถิ่น โดยส่วนที่แสดงถึงเสียงวิพากษ์วิจารณ์ของผู้เขียนได้ชัดเจนที่สุดคือเรื่องความเป็นชาติพันธุ์เกาหลีที่ยกตนข่มผู้อื่น การมีลำดับชั้นทางสังคม และการที่ขาดการสื่อสารจนทำให้ผู้อื่นกลายเป็น “คนอื่น” ความรู้สึกทางชาติพันธุ์ของชาวเกาหลีแสดงออกในรูปแบบการเลือกปฏิบัติและการกีดกันแรงงานย้ายถิ่น โดยเฉพาะแรงงานจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีสีผิวแตกต่าง ในขณะเดียวกัน ชาวเกาหลีกลับมีความรู้สึกต่ำต้อยในเรื่องสีผิวเมื่อเผชิญหน้ากับคนผิวขาว ซึ่งแสดงให้เห็นว่าทัศนคติเรื่องเชื้อชาติของชาวเกาหลีมีลักษณะที่มีการแบ่งชนชั้นและลำดับสูงต่ำ

โซมีซุก (조미숙, 2009) ศึกษาวรรณกรรมแนวพหุวัฒนธรรมในบทความเรื่อง “การตอบสนองทางวรรณกรรมในยุคพหุวัฒนธรรม: กรณีศึกษาจากปัญหาแรงงานย้ายถิ่นและผู้หญิงย้ายถิ่น” โดยกล่าวถึงวรรณกรรมเกาหลีในช่วงหลังปีค.ศ. 1990 ว่าหลังจากที่ความเป็นจริงของยุค 1980 หายไป วรรณกรรมเกาหลีในช่วงหลังนี้ตกอยู่ในกระแสการเขียนที่เต็มไปด้วยความผิดหวัง เสียงเชิงอุดมการณ์ที่ยิ่งใหญ่ เช่น ความเป็นชาติพันธุ์ ชนชั้น และการแบ่งแยก รวมถึงเสียงของสตรีนิยมในยุค 1980 สูญหายไปจนกลายเป็นการเขียนหนังสือเชิงสุนกสนานและเบาบาง อย่างไรก็ตามวรรณกรรมกลับพบวัตถุดิบใหม่ในการประพันธ์คือประเด็นหลักที่เกี่ยวกับความเป็นพหุวัฒนธรรม ผู้วิจัยได้ระบุว่าในนวนิยายเรื่อง “นะมัสเต” มีการเน้นลักษณะชาติพันธุ์เดี่ยว และให้ความสำคัญกับความเหนือกว่าของชาติของตนเอง ซึ่งเป็นเหตุให้มีแนวโน้มในการละเลยและดูถูกชาติอื่นๆ ส่งผลให้เกิดแนวคิดที่ไม่ใส่ใจวิธีการอยู่ร่วมกันระหว่างชาติพันธุ์ต่างๆ แสดงให้เห็นถึงลักษณะความรุนแรงของแนวคิดทางชาติพันธุ์ของชาวเกาหลี ซึ่งเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาในสังคมพหุวัฒนธรรม

ฮงวอนคย็อง (홍원경, 2009) วิเคราะห์วรรณกรรมแนวพหุวัฒนธรรมในบทความเรื่อง “ลักษณะการนำเสนอภาพแรงงานต่างชาติในนวนิยายเรื่อง ‘นะมัสเต’” โดยระบุว่างานวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับแรงงานย้ายถิ่นต่างชาติอื่นๆ มักเน้นปัญหาด้านใดด้านหนึ่งของแรงงานเหล่านี้เพียงด้านเดียว แต่ใน “นะมัสเต” กลับแสดงให้เห็นภาพรวมของชีวิตแรงงานต่างชาติทั้งหมด โดยแสดงถึงอคติและการเลือกปฏิบัติของชาวเกาหลีที่มีต่อแรงงานต่างชาติอย่างชัดเจน นอกจากนี้ ยังแสดงให้เห็นกระบวนการพัฒนาของแรงงาน

ชายต่างชาติและหญิงชาวเกาหลีที่เติบโตผ่านความรัก ซึ่งทำให้สามารถพิจารณามุมมองที่ตัวละครเอกชายหญิงมีต่อปัญหาของสังคมเกาหลี อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้ชี้ให้เห็นถึงข้อจำกัดของการเชื่อมโยงระหว่างสถานที่ในเรื่องอย่าง ไกรลาส (Kailash) กรุงกาฐมาณฑุ และกรุงโซล ซึ่งเป็นพื้นที่ของเรื่องราวของตัวละครเอก โดยวิเคราะห์ว่าสถานที่สำคัญเช่น “ไกรลาส” ที่เป็นพื้นที่แห่งอุดมคติและจิตวิญญาณที่ไม่สามารถทำหน้าที่เป็นทางเลือกที่แท้จริงในการแก้ปัญหาของโลกแห่งความเป็นจริงได้ ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่กับการรับรู้ความเป็นจริงของตัวละครยังไม่สามารถสร้างความหมายที่ชัดเจนได้

โอยุนโฮ (오윤호, 2009) ศึกษาวรรณกรรมแนวพหุวัฒนธรรมในบทความเรื่อง “โครงเรื่องของการพลัดถิ่น: ผู้อพยพชาวต่างชาติในสังคมพหุวัฒนธรรมที่ถูกสร้างภาพแทนในนวนิยายช่วงปี 2000” โดยได้วิเคราะห์ว่าตัวละครในวรรณกรรมไม่ได้ใช้ชีวิตแบบ “เร่ร่อน” ในฐานะการคิดเชิงปรัชญา แต่เป็นการใช้ชีวิตที่ “เร่ร่อน” จากการเผชิญวิกฤตทางการดำรงอยู่ แม้ว่าตัวละครเหล่านี้จะไม่ได้มีความสัมพันธ์ทางสายเลือด แต่ก็สร้างความสัมพันธ์ทางมนุษยธรรมผ่าน “ความเห็นอกเห็นใจ” ซึ่งผู้ประพันธ์ได้แสดงให้เห็นถึงรูปแบบที่หลากหลายของคนเหล่านี้ และสะท้อนความผันในการฟื้นฟูชุมชน

พักจิน (박진, 2010) วิเคราะห์วรรณกรรมแนวพหุวัฒนธรรมในบทความเรื่อง “ภาพตัวแทนแรงงานย้ายถิ่นและปัญหาของรัฐประชาชาติในนวนิยายเรื่อง ‘นะมัสเต’ ของพักบ็อมชิน” โดยได้วิพากษ์วิจารณ์ภาพลักษณ์ของแรงงานย้ายถิ่นที่ปรากฏในนวนิยายเรื่อง “นะมัสเต” ว่ามีลักษณะที่ยึดติดกับความแปลกใหม่และความลึกลับ โดยแรงงานเหล่านี้ถูกมองว่าเป็นผู้อื่นที่น่าสงสัยและเป็นมิตร งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นถึงการผสมผสานระหว่างความเห็นแก่ตัวกับความรู้สึกลึกซึ้งของผู้เป็นตัวเองผ่านภาพลักษณ์ที่เป็นแบบแผนของแรงงานย้ายถิ่น และได้วิพากษ์วิจารณ์ข้อจำกัดของจริยธรรมที่เกี่ยวกับผู้อื่น รวมถึงปัญหามุมมองเชิงพหุวัฒนธรรมที่แสดงออกในการนำเสนอแรงงานย้ายถิ่น นอกจากนี้ผู้วิจัยยังกล่าวถึงความสามารถในการวิพากษ์วิจารณ์ของนวนิยาย “นะมัสเต” ที่อาจเอาชนะข้อจำกัดของตนเองโดยการให้ความกระจ่างเกี่ยวกับ “โฮโมซาเคอร์ (Homo Sacer)” จำนวนมากในสังคมเกาหลีและพลังชีวิตโดยรวมของยุคสมัยนี้

มุนแจวอน (문재원, 2010) ศึกษาวรรณกรรมแนวพหุวัฒนธรรมในบทความเรื่อง “เรื่องเล่าเกี่ยวกับการย้ายถิ่นและความเป็นท้องถิ่น: การสร้างพื้นที่ย้ายถิ่นใน ‘นะมัสเต’

และ ‘ลาก่อนละครสัตว์’” โดยเน้นถึงสถานที่ที่เกิดความสัมพันธ์ใหม่ๆ อันเกิดจากการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของรัฐ ผู้วิจัยกล่าวว่าตัวละครในเรื่องแสดงให้เห็นถึงเรื่องราวความยากลำบากของคนแปลกหน้าและความเป็นต่างชาติ ซึ่งพยายามค้นหาความเป็นไปได้ของผู้ที่อยู่ชายขอบ รวมถึงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและการต้อนรับในหมู่ผู้ย้ายถิ่น แม้จะพยายามค้นหาอัตลักษณ์ใหม่ให้กับผู้ย้ายถิ่น แต่ก็ยังไม่สามารถก้าวข้ามขีดจำกัดเหล่านี้ได้อย่างแท้จริง ในงานวิจัยนี้ยังระบุว่าเรื่องเล่าเกี่ยวกับการย้ายถิ่นควรจะก้าวพ้นจากระดับการใช้เป็นเพียงวัตถุ癖หรือการขยายพื้นที่แบบง่าย ๆ และมุ่งไปสู่การค้นหากลยุทธ์ที่จะเชื่อมโยงจากความจริงใจในร่องรอยและเส้นทางประวัติศาสตร์ของตัวตนที่ผสมผสานกัน

คิมฮยอนจิน (김혜진, 2012) ได้วิเคราะห์วรรณกรรมเรื่อง “สายรุ้งจากคำคืนอันร้อนชื้น (열대야에서 온 무지개)” ของฮันจีซู (한지수) ซึ่งมีตัวละครเอกเป็นผู้หญิงที่ย้ายถิ่นฐานมาจากประเทศไทย โดยเธอพยายามเอาชนะการถูกทำให้เป็น “คนอื่น” จากเรื่องเชื้อชาติผ่านการแสดง “ความเป็นแม่” ที่ดูแลคนที่ถูกละเลย ซึ่งไม่ใช่ความเป็นแม่ทางร่างกายเพียงอย่างเดียว โดยผู้วิจัยได้ตีความว่าการแสดงความเป็นแม่เพื่อดูแลและปกป้องคนที่ถูกทอดทิ้งนั้นเป็นหนทางที่ตัวเอกมองเห็นความหวังในการใช้ชีวิตในเกาหลี

ชเวเน็กยอน (췁넉연, 2014) ได้วิเคราะห์และสังเคราะห์วรรณกรรมเกาหลีแนวพหุวัฒนธรรมจำนวนน้อยกว่าเรื่องที่เผยแพร่ในช่วงปีค.ศ. 2000-2012 โดยมุ่งเน้นการนำเสนอชีวิตของผู้อพยพ เช่น แรงงานอพยพ เจ้าสาวต่างชาติ และคนเชื้อสายผสม ซึ่งถูกแสดงเป็นตัวละครที่น่ามาซึ่งการเปลี่ยนแปลงในสังคม งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าผู้อพยพเหล่านี้เผชิญกับความกดขี่ ความยากลำบาก และความพยายามในการปรับตัวให้เข้ากับสังคมเกาหลี ทั้งนี้ นวนิยายพหุวัฒนธรรมถูกใช้เป็นเครื่องมือในการสะท้อนความท้าทายและการต่อสู้เพื่ออัตลักษณ์ของผู้อพยพในสังคมเกาหลี นอกจากนี้งานวิจัยยังกล่าวถึงข้อจำกัดของนวนิยายพหุวัฒนธรรมที่มักเน้นไปที่การนำเสนอชีวิตของผู้อพยพในฐานะ “คนชายขอบ” เท่านั้น บทสรุปของงานวิจัยได้เน้นย้ำถึงความจำเป็นในการขยายการศึกษาถึงแง่มุมที่หลากหลายของชีวิตผู้อพยพ เช่น การปรับตัวให้เข้ากับสังคมและการสื่อสารกับสังคมกระแสหลักเพื่อสร้างความเข้าใจที่สมบูรณ์และลึกซึ้งขึ้น และในปีเดียวกันยูรี (유리, 2014) ได้ขยายแนวคิดเกี่ยวกับนวนิยายพหุวัฒนธรรม และชี้ให้เห็นถึงประเภทของ “ผู้อื่น” ในเรื่อง เพื่อกำหนดทิศทางของการศึกษาในวรรณกรรมที่อิงกับ

ความเป็นอื่น โดยได้กล่าวว่ายุคพหุวัฒนธรรมเป็นยุคที่วัฒนธรรมหลากหลายอยู่ร่วมกัน และเส้นแบ่งระหว่าง “ตัวฉัน” กับ “ผู้อื่น” ค่อยๆ หายไป การศึกษาวรรณกรรมควรมีทิศทางที่ทำให้ผู้เรียนได้สัมผัสความเป็นอื่นอย่างเป็นธรรมชาติ และทำให้ “ผู้อื่น” กลายมาเป็นส่วนหนึ่งของ “ตัวฉัน” ได้อย่างราบรื่นและปราศจากอุปสรรค

อีอิน-กย็อง (이은경, 2016) วิเคราะห์ลักษณะความขัดแย้งและวิธีการรับมือของตัวละครในนวนิยายพหุวัฒนธรรมของเกาหลีช่วงทศวรรษ 2000 โดยใช้ทฤษฎีของเกรมัส (Greimas) ซึ่งแบ่งลักษณะความขัดแย้งออกเป็นสามประเภท ได้แก่ ชาตินิยม ความยากลำบากในสภาพการทำงานและการละเมิดสิทธิมนุษยชน และการถูกเอาเปรียบของผู้หญิงที่แต่งงานข้ามชาติ ในงานวิจัยได้ระบุวิธีการรับมือกับความขัดแย้งของตัวละครเป็น 4 รูปแบบ ได้แก่ การค้นชินกับการถูกเลือกปฏิบัติ การแสดงความโกรธส่วนบุคคลและการต่อต้าน การแสวงหาการอยู่ร่วมกับชนกลุ่มน้อย และความปรารถนาที่จะหลุดพ้นจากโลกที่เป็นนามธรรม ซึ่งตัวละครในนวนิยายถูกวิเคราะห์เพื่อแสดงให้เห็นถึงการต่อสู้กับความขัดแย้งที่พวกเขาต้องเผชิญในสังคมเกาหลี

คิมมินรา (김민라, 2017) ได้ศึกษาการนำเสนอความเป็น “ผู้อื่น (Otherness)” ของแรงงานอพยพในนวนิยายที่เกี่ยวข้องกับสังคมพหุวัฒนธรรมในเกาหลี โดยใช้วรรณกรรมเป็นเครื่องมือสะท้อนสภาพสังคมและความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างคนในกับคนนอก งานวิจัยนี้ได้เน้นการวิเคราะห์ลักษณะของแรงงานอพยพในตัวบทวรรณกรรมที่เผชิญกับการถูกกดขี่และความรุนแรง เช่น การถูกทำร้ายร่างกาย การข่มขู่ และการถูกปฏิเสธสิทธิมนุษยชน ซึ่งแสดงถึงข้อจำกัดของสังคมเกาหลีในการยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม งานวิจัยนี้ใช้ทฤษฎี “Homo Sacer” ของอาแกมเบน (Giorgio Agamben) เพื่อวิเคราะห์ลักษณะของแรงงานอพยพว่าเป็นชีวิตที่ถูกทิ้งไว้ให้เผชิญกับอำนาจสูงสุดอย่างไร้ความสามารถ ในขณะที่เดียวกันก็ประยุกต์ใช้ทฤษฎีของเลวีนาส (Emmanuel Levinas) และสปิวัก (Gayatri Chakravorty Spivak) เป็นแนวทางเพื่อสร้างความเข้าใจเชิงจริยธรรมและการตระหนักรู้ถึงสิทธิของผู้อื่น งานวิจัยนี้มีความหมายสำคัญในการเน้นการยอมรับและการสื่อสารระหว่างผู้คนที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมในสังคมพหุวัฒนธรรม โดยเน้นถึงการเปิดโอกาสให้เกิดความเข้าใจร่วมกันและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

คังย็อนซิล (강연실, 2020) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ของการอยู่ร่วมกันระหว่างคนพื้นเมืองกับผู้อพยพในยุคพหุวัฒนธรรม โดยวิเคราะห์แนวคิด “ความผันแบบเกาหลี” ของแรงงานอพยพซึ่งเป็นกลุ่มคนชายขอบในนวนิยายพหุวัฒนธรรม แรงงานเหล่านี้ถูกดึงดูดเข้ามาในเกาหลีด้วยกระแสโลกาภิวัตน์และระบบการฝึกอบรมของอุตสาหกรรมใหม่ แต่ต้องเผชิญกับการถูกกดขี่จากนายจ้างและระบบใบอนุญาตทำงานซึ่งทำให้พวกเขาเป็นเพียงผู้รับใช้แทนที่จะได้รับการปฏิบัติที่ดี นอกจากนี้แรงงานอพยพยังต้องเผชิญกับการดูหมิ่นและการเลือกปฏิบัติจากวัฒนธรรมที่ปิดกั้นของชาวเกาหลี แม้ว่าจะมีการเรียกร้องให้ปรับเปลี่ยนทัศนคติและเพิ่มการตระหนักถึงปัญหาเหล่านี้ งานวิจัยเรื่องนี้ได้ศึกษานวนิยายจำนวน 12 เรื่องที่เล่าเรื่องเกี่ยวกับแรงงานอพยพ โดยพบว่าพวกเขาต้องเผชิญกับความล้มเหลวจากความผัน การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ การหาประโยชน์ทางเพศ และความเจ็บปวด อย่างไรก็ตามงานวิจัยนี้ยังได้แสดงให้เห็นถึงกระบวนการฟื้นฟูเยียวยาและการสื่อสารที่อาจนำไปสู่ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันระหว่างผู้อพยพกับชาวเกาหลี ถึงแม้ว่างานวิจัยนี้จะมีข้อจำกัดเกี่ยวกับการครอบคลุมกลุ่มพหุวัฒนธรรมที่หลากหลาย แต่ก็ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการศึกษาเชิงลึกเพิ่มเติมเกี่ยวกับชีวิตที่ซับซ้อนของผู้อพยพ และการนำเสนอที่สะท้อนถึงชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปของพวกเขาในบริบทพหุวัฒนธรรม

คิมมี-กย็อง (김미경, 2021) ได้ศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมสองเรื่องที่กล่าวถึงผู้หญิงอพยพโดยการแต่งงาน คือนิทานเรื่อง “คนตัดไม้กับนางฟ้า (나무꾼과 선녀)” ฉบับที่ถูกรับตีพิมพ์เมื่อปีค.ศ. 1913 กับเรื่องสั้นเรื่อง “เวลาที่ใช้ร่วมกับผู้อื่น (타인과의 시간)” ที่ตีพิมพ์เผยแพร่เมื่อปีค.ศ. 2009 ถึงแม้ผลงานทั้งสองจะมีช่วงเวลาห่างกันมาก แต่ทั้งสองเรื่องก็นำเสนอความขัดแย้งระหว่างวัฒนธรรมของผู้หญิงเหล่านี้กับครอบครัวสามี โดยเฉพาะกับแม่สามี ซึ่งผู้หญิงอพยพต้องเผชิญกับการถูกกดขี่ให้ปรับตัว เพื่อให้กลมกลืนกับวัฒนธรรมใหม่ ในขณะที่กลับถูกจำกัดการใช้ภาษาและวัฒนธรรมดั้งเดิม แม้จะสามารถติดต่อกับครอบครัวได้ แต่ก็ยังขาดการยอมรับทางวัฒนธรรม ส่งผลให้เกิดความทุกข์ทรมานจากการขาดความเข้าใจ การขาดการสื่อสาร และการถูกแบ่งแยกจากสังคม ความขัดแย้งระหว่างแม่สามีกับลูกสะใภ้ไม่เพียงแต่เป็นปัญหาภายในครอบครัว แต่ยังแสดงให้เห็นว่าการบังคับให้ปรับตัวแบบสุดโต่งก็เป็นปัญหาสังคมเช่นเดียวกัน ผู้หญิงเหล่านี้จึงต้องเผชิญกับทางเลือกที่ตัดสินใจได้ยาก โดย

การเลือกกลับบ้านเกิดหลังจากประสบกับความเครียดจากการถูกตัดขาดจากวัฒนธรรมดั้งเดิมอาจนำไปสู่การล่มสลายของครอบครัวและความไม่สงบในสังคม ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่า “เพื่อให้ครอบครัวพหุวัฒนธรรมสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม การปรับตัวไม่ควรเป็นการยอมรับวัฒนธรรมของประเทศใหม่เพียงอย่างเดียว แต่ต้องมีการยอมรับและสนับสนุนวัฒนธรรมของผู้ย้ายถิ่นด้วย เพื่อเปิดโอกาสให้เกิดสังคมที่หลากหลายและเป็นมิตร”

อินัมจ็อง (이남정, 2023) ได้วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของนวนิยายพหุวัฒนธรรมของเกาหลีในช่วงทศวรรษ 2000 โดยเน้นถึงการเปลี่ยนแปลงในด้านเนื้อหาและการสร้างตัวละครที่มีบทบาทเชิงรุกมากขึ้น หลังปี 2010 นวนิยายเริ่มเน้นให้ผู้อพยพเป็นตัวละครที่มีความสามารถในการ “ดำรงชีวิต” มากกว่าการ “เอาชีวิตรอด” ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงเชิงบวก เนื้อหาในนวนิยายเน้นถึงการยอมรับ “ความเป็นอื่น” (Otherness) และการร่วมมือในสังคม โดยการเปลี่ยนแปลงนี้สะท้อนถึงความคิดทางสังคมและคุณภาพวรรณกรรมที่ดีขึ้น นอกจากนี้งานวิจัยนี้ยังชี้ให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงของนวนิยายพหุวัฒนธรรมสัมพันธ์กับการพัฒนาแนวคิดทางสังคมและการปรับปรุงนโยบาย โดยเนื้อหานวนิยายเน้นการสะท้อนปัญหาทางสังคมและเสนอการแก้ไขปัญหา ความหลากหลายของการเล่าเรื่องสะท้อนถึงการพัฒนาทางสังคม เช่น การเกิดขึ้นของลูกหลานผู้อพยพ การใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารที่ไร้พรมแดน โดยผู้วิจัยได้สรุปว่านวนิยายพหุวัฒนธรรมมีบทบาทสำคัญในการสร้างการรับรู้ที่ดีขึ้นและเป็นเครื่องมือในการปรับปรุงสังคมเกาหลี และอ็อมซุกกี (엄숙희, 2024) ได้วิเคราะห์บทบาทและลักษณะของผู้ชายที่แต่งงานข้ามชาติซึ่งปรากฏในนวนิยายพหุวัฒนธรรมของเกาหลี ในขณะที่ตัวละครหญิงผู้อพยพที่แต่งงานข้ามชาติมักถูกกลายเป็นเหยื่อความรุนแรง ผู้ชายเกาหลีที่แต่งงานข้ามชาติก็ถูกมองว่าเป็นทั้งผู้กระทำความรุนแรง เป็นผู้ชายที่ขาดอำนาจและเป็นผู้ชายอยู่ชายขอบของสังคม เนื่องจากความเป็นชายในบริบทของครอบครัวพหุวัฒนธรรมทำให้พวกเขากลายเป็นผู้ถูกผลักไสออกจากศูนย์กลางและเป็นผู้กระทำความรุนแรงในเวลาเดียวกัน อย่างไรก็ตามงานวิจัยนี้ได้ชี้ให้เห็นว่า แม้ว่าการเน้นบทบาทของบุรุษในนวนิยายจะเป็นสิ่งสำคัญ แต่การนิยามตัวละครบุรุษให้อยู่ในฐานะผู้กระทำความรุนแรงอาจทำให้สูญเสียความเข้าใจในแง่มุมอื่นๆ ได้ การวิเคราะห์ที่หลากหลายจะช่วย

ให้เห็นถึงศักยภาพของคู่สมรสในการแต่งงานข้ามชาติในฐานะบุคคลชายขอบในสังคมเกาหลี

จากการสังเคราะห์งานวิจัยข้างต้นทั้งหมดสามารถสรุปได้ว่าในแวดวงวิชาการของสาธารณรัฐเกาหลีมีงานวิจัยระดับวิทยานิพนธ์และบทความวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารในประเด็นเกี่ยวกับนวนิยายพหุวัฒนธรรมของเกาหลีจำนวนมากพอสมควร แต่อย่างไรก็ดีงานวิจัยที่เกี่ยวกับวรรณกรรมเรื่อง “เวลาที่ใช้ร่วมกับคนอื่น” นั้นมีเพียงแค่หนึ่งเรื่องจากงานวิจัยจำนวนมาก อีกทั้งยังไม่ปรากฏการศึกษาวรรณกรรมเกาหลีแนวพหุวัฒนธรรมโดยใช้ทฤษฎีความหลากหลายของเสียงของมิกาเอล บัคติน งานวิจัยชิ้นนี้จึงกำหนดเป้าหมายของการวิเคราะห์จิตสำนึกของตัวละครและผู้เขียนที่ปรากฏอยู่ในตัวบทวรรณกรรม และวิเคราะห์เสียงพูดของตัวละครที่ดัดแปลงผ่านจิตสำนึกและความตระหนักรู้ของตนเองตามทฤษฎีของบัคติน ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าการวิเคราะห์วรรณกรรมประเภทนี้ด้วยทฤษฎีความหลากหลายของเสียงของบัคตินจึงเป็นสิ่งที่มีความน่าสนใจ รวมถึงการเลือกใช้ตัวบทวรรณกรรมที่แตกต่างไปจากผลงานชื่อดังหลาย ๆ เรื่องจะช่วยให้เกิดการขยายการศึกษาและทำความเข้าใจวรรณกรรมเกาหลีร่วมสมัยแนวพหุวัฒนธรรมได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

4. ทฤษฎีและกรอบแนวคิด

4.1 ความหมายของนวนิยายพหุวัฒนธรรม (多文化 小説) ของเกาหลี

การอภิปรายที่เกี่ยวกับพหุวัฒนธรรมในเกาหลีเกิดขึ้นในสี่ส่วนหลัก ได้แก่ นักวิชาการที่ผลิตการตีความทางวิชาการ องค์กรภาคประชาสังคมที่เรียกร้องการปรับปรุงสิทธิมนุษยชนของชาวต่างชาติที่อาศัยอยู่ในเกาหลี สื่อที่รายงานสภาพความเป็นอยู่ของชาวต่างชาติ และรัฐบาลที่พัฒนานโยบายและการรวมสังคม แม้ว่าการอภิปรายเหล่านี้สะท้อนถึงการมีอยู่ของวาทกรรมพหุวัฒนธรรม แต่แนวคิดเรื่องพหุวัฒนธรรมกลับถูกใช้ในรูปแบบที่หลากหลายโดยไม่มีการสร้างความเห็นพ้องต้องกันทาง

สังคม (조현상, 2012, pp. 228-229) ท่ามกลางการอภิปรายที่หลากหลายนี้ เกาหลีดูเหมือนจะเริ่มยอมรับการเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างเป็นทางการ โดยทั่วไปคำว่า “พหุวัฒนธรรม” มักจะใช้เพื่อหมายถึงวัฒนธรรมของ “คนส่วนน้อย” ซึ่งเป็นคู่ตรงข้ามกับ “คนส่วนใหญ่” ในสังคม เช่น ผู้ย้ายถิ่น ผู้มีความหลากหลายทางเพศ หรือคนพิการ อย่างไรก็ตามการตีความนี้ก็เรียกได้ว่าเป็นการตีความที่น่าสนใจเช่นกัน

ในสถานะที่ยังมีการตีความเกี่ยวกับพหุวัฒนธรรมอย่างหลากหลาย ดูเหมือนว่ายังไม่สามารถให้คำนิยามที่ชัดเจนของแนววรรณกรรมสำหรับนวนิยายแนว พหุวัฒนธรรมได้ แต่สิ่งที่สามารถเห็นได้คือมีการยอมรับร่วมกันว่าประเทศเกาหลีได้เข้าสู่สังคมพหุวัฒนธรรมแล้ว จากมุมมองนี้นวนิยายพหุวัฒนธรรมสามารถกำหนดความหมายในความหมายกว้างๆ ได้ว่าเป็นนวนิยายที่สะท้อนลักษณะของสังคมพหุวัฒนธรรมของเกาหลี

4.2 ความหลากหลายของเสียงในทฤษฎีของมิคาเอล บัคติน

ตามทฤษฎีนวนิยายของบัคติน นวนิยายเป็นวรรณกรรมที่มีลักษณะเป็น “แนวทางที่ไม่เป็นทางการ” ในประวัติศาสตร์ แม้ว่าจะต่อสู้กับ “วรรณกรรมอย่างเป็นทางการ” เช่น มหาकाพย์ โศกนาฏกรรม และบทกวีที่เป็นวรรณกรรมชั้นสูง แต่นวนิยายก็ได้ทำให้แนวทางวรรณกรรมเหล่านี้กลายเป็นนวนิยายด้วย บัคตินกล่าวว่าปัญหาที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งที่ทฤษฎีนวนิยาย (小説論) เผชิญคือการระบุคุณลักษณะของนวนิยายในฐานะประเภทของวรรณกรรม เขาได้เปรียบเทียบนวนิยายกับมหากาพย์และกำหนดคุณลักษณะพื้นฐานของนวนิยายไว้สามประการ ประการแรกคือ ความเป็นสามมิติทางสำนวนของนวนิยาย ซึ่งเกี่ยวข้องกับการมีจิตสำนึกที่หลากหลายทางภาษา ประการที่สองคือ การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในตำแหน่งเชิงเวลาของนวนิยายในงานวรรณกรรม ซึ่งก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนลักษณะทางวรรณกรรมในเชิงเวลา ประการที่สามคือ การเปิดพื้นที่ใหม่เพื่อสร้างโครงสร้างทางวรรณกรรม ซึ่งเป็นพื้นที่ที่เปิดกว้างในการเชื่อมโยงกับสถานะที่ยังไม่สมบูรณ์ในปัจจุบัน กล่าวคือ นวนิยายใช้ภาพลักษณ์ทางวรรณกรรมโดยใช้ความเป็นจริงของยุคปัจจุบันอย่างเต็มที่ แต่อย่างไรก็ตามนวนิยายใช้เวลาในความเป็นจริงในความหมายที่แตกต่างออกไป และเปิดการสนทนาที่เป็นอิสระ

ผ่านการใช้ภาษาที่หลากหลาย ทำให้นวนิยายเป็นวรรณกรรมที่แสดงภาพสามมิติของ
ปัจจุบันที่มีชีวิตชีวา (정미진, 2005, p. 12)

ในฐานะที่เป็นวรรณกรรมที่เปิดกว้างและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง อาจ
กล่าวได้ว่านวนิยายมีคุณลักษณะทั้งสามข้อนี้เชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิดและสอด
ประสานกันอย่างกลมกลืนในการสร้างความหมาย การสนทนาเป็นการกระทำที่ตั้งอยู่บน
ฐานของ “ผู้อื่น” โดยการพูดคุยของผู้พูดและผู้อื่นไม่ได้มุ่งหาความสอดคล้องหรือความ
จริงที่เป็นหนึ่งเดียว แต่เกิดเสียงสะท้อนที่มีความหลากหลาย ผู้พูดและผู้อื่นมีเสียง
สะท้อนที่หลากหลาย ซึ่งคงอยู่ผ่านความตึงเครียดที่เกิดจากการสนทนาซึ่งไม่มีวันสิ้นสุด

“ความหลากหลายของเสียง” ที่บัดดินกล่าวถึงคือ การที่ในเนื้อเรื่องมีเสียงและ
จิตสำนึกหลายเสียงที่เป็นอิสระและไม่ผสมกัน ซึ่งเสียงเหล่านี้มีสิทธิเท่าเทียมกันและมี
โลกของตนเอง โดยทั้งหมดถูกผสมผสานกันในเหตุการณ์ที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันโดย
ไม่สูญเสียลักษณะเฉพาะตัว กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การที่มีเสียงและอุดมคติที่ขัดแย้งกันถูก
จัดวางเคียงข้างกันหรือแสดงออกต่อเนื่อง ซึ่งทำให้ได้ยินเสียงที่หลากหลายแสดงออกใน
รูปแบบที่ต่างกันพร้อมกัน เสียงต่างๆ ที่ได้ยินในผลงานไม่ได้มีจุดมุ่งหมายที่จะถูกรวม
ให้เป็นเสียงเดียวตามเจตนาของผู้เขียน แต่ละเสียงเป็นเสียงที่มีความเป็นอิสระในฐานะ
ตัวละครที่มีชีวิต อย่างไรก็ตามเสียงของตัวละครเหล่านี้ไม่ใช่สิ่งที่ครอบคลุมความเป็น
อันหนึ่งอันเดียวกันของผลงาน เพราะกระบวนการสนทนายระหว่างเสียงที่มีคุณค่าต่างกัน
นั้นได้ถูกผสมผสานอย่างเป็นธรรมชาติอยู่ภายในความเป็นหนึ่งของผลงาน (박하진, 1988, pp. 18-27)

ภาษาที่ใช้ในนวนิยายมีนัยทางสังคมและการเมืองที่เฉพาะเจาะจง โดยแต่ละ
ภาษา มีการสะท้อนโลกทัศน์ที่สมบูรณ์ บัดดินได้กล่าวว่าภาษาที่แตกต่างกันในนวนิยาย
ไม่ได้หมายถึงแค่ภาษาที่ชนชั้นทางสังคมต่างๆ ใช้เท่านั้น แต่ยังหมายถึงบริบททาง
สังคมและอุดมการณ์ทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับนวนิยายด้วย ในตัวบทของนวนิยายภาษามี
การโต้ตอบกันในลักษณะที่มีพลวัต โดยเฉพาะในกระบวนการที่เกิดการปะทะกันระหว่าง
ภาษาที่ “สูง” กับ “ต่ำ” ดังนั้นการสนทนาในนวนิยายจึงเป็นการแสดงให้เห็นถึงการต่อสู้
ทางอุดมการณ์ของสังคมโดยรวม และสะท้อนภาพของสังคมนั้น บัดดินได้เน้นถึงความ
หลากหลายและความเปิดกว้างของนวนิยาย โดยระบุว่าภาษาที่ใช้ในนวนิยายไม่ได้เป็น
ระบบที่เป็นเอกภาพและนามธรรม แต่เป็นพื้นที่แห่งการต่อสู้ของอุดมการณ์ที่ต่างกัน ซึ่ง

การต่อสู้ที่เกิดขึ้นระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน รวมถึงระหว่างตัวละครในเรื่อง และจะยังคงดำเนินไปแม้ว่าผลงานนั้นจะสิ้นสุดลงแล้วก็ตาม (박상만, 2007, p. 44)

5. ผลการวิจัย

เสียงอันหลากหลายของตัวละคร: ความหลากหลายของการใช้ถ้อยคำต่างภาษาและต่างชนชั้นในบริบทของสังคมพหุวัฒนธรรมของเกาหลี

ตั้งแต่ช่วงกลางทศวรรษ 1990 เป็นต้นมาจำนวนผู้หญิงย้ายถิ่นในเกาหลีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ทำให้พวกเธอกลายเป็นประเด็นที่สังคมให้ความสนใจ อย่างไรก็ตามสภาพความเป็นจริงที่ผู้หญิงเหล่านี้ต้องเผชิญในการตั้งถิ่นฐานและใช้ชีวิตในเกาหลีนั้นไม่ง่ายเลย พวกเธอต้องเผชิญกับปัญหาหลากหลายด้านในกระบวนการปรับตัวเข้ากับสังคมเกาหลี เช่น อุปสรรคทางภาษาและการสื่อสาร ความยากจน การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ และความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งปัญหาเหล่านี้นำไปสู่การละเมิดสิทธิบ่อยครั้งและทำให้ผู้หญิงย้ายถิ่นตกอยู่ในสถานะที่ด้อยกว่าในความสัมพันธ์เชิงอำนาจ นอกจากนี้ในขณะที่เกาหลีเริ่มเข้าสู่สังคมพหุวัฒนธรรมตั้งแต่ปีค.ศ. 2000 เป็นต้นมา ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างชาวเกาหลีกับชาวต่างชาติถูกแสดงออกผ่านเสียงของกลุ่มต่างๆ ในสังคม ดังนั้นการวิเคราะห์เสียงของตัวละครในเรื่อง “เวลาที่ใช้ร่วมกับผู้อื่น (타인과의 시간)” จึงมีความจำเป็นสำหรับการทำความเข้าใจมุมมองที่หลากหลายของประเด็นเหล่านี้ในบริบทของสังคมพหุวัฒนธรรมในสังคมปัจจุบันของสาธารณรัฐเกาหลี

วรรณกรรมเรื่อง “เวลาที่ใช้ร่วมกับคนอื่น (타인과의 시간)” เป็นผลงานของนักเขียนสตรีนามว่าช็องอิน (정인) ซึ่งเรื่องสั้นที่ถูกรวบรวมในหนังสือรวมเรื่องสั้นชื่อ “สถานที่ที่เธอคนนั้นอาศัยอยู่ (그 여자가 사는 곳)” หนังสือรวมเรื่องสั้นเล่มนี้ตีพิมพ์ในปีค.ศ. 2009 โดย “เวลาที่ใช้ร่วมกับคนอื่น” สะท้อนชีวิตของผู้หญิงเวียดนามที่แต่งงานข้ามชาติในเกาหลีและเผชิญกับปัญหาการสื่อสารในครอบครัว ประเด็นสำคัญที่ขับเคลื่อนเรื่องราวในตัวบทก็คือการเชื่อมต่อทางภาษาและวัฒนธรรมระหว่างชุมชน

(수안) กับครอบครัวใหม่ในเกาหลี แต่เธอพบว่าเธอยังถูกมองว่าเป็น “คนนอก (他人)” ในครอบครัวของสามี การสื่อสารที่ถูกจำกัดด้วยความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ทำให้เกิดช่องว่างในความสัมพันธ์ระหว่างเธอกับครอบครัวของสามี ส่งผลให้เธอรู้สึกถูกแยกออกจากชีวิตของตัวเอง ในที่สุดซูอันก็ได้ตัดสินใจกลับบ้านเกิดเพื่อที่จะไม่ต้องกลายเป็น “คนแปลกหน้า” ในสายตาลูกและครอบครัว และเธอเลือกที่จะอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เธอสามารถใช้ภาษาแม่ได้ อย่างไรก็ตามซูอันต้องเผชิญกับความรู้สึกที่ต้องเลือกระหว่างการกลับไปอยู่บ้านเกิดที่เธอรู้สึกสบายใจและเป็นທີ່ที่เธอสามารถใช้ภาษาแม่ได้อย่างเต็มที่ หรือเลือกที่จะพยายามปรับตัวต่อไปในสังคมเกาหลีที่เธอยังรู้สึกเป็น “คนนอก” อยู่ตลอดเวลา ดังนั้นความขัดแย้งและความเจ็บปวดของเธอจึงสะท้อนให้เห็นถึงสภาพการขาดการสื่อสารและการปรับตัวที่ยากลำบากสำหรับผู้หญิงที่แต่งงานข้ามชาติในเกาหลี รวมถึงแสดงให้เห็นถึงปัญหาของการยอมรับในระดับสังคมที่มีต่อผู้ย้ายถิ่นฐาน

วรรณกรรมเรื่องนี้ยังขยายประเด็นทางสังคมเกี่ยวกับการกีดกันทางวัฒนธรรมในเกาหลี ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้ย้ายถิ่นฐานและครอบครัวแต่งงานข้ามชาติที่พยายามสร้างชีวิตใหม่ในสังคมที่ไม่ยอมรับวัฒนธรรมที่แตกต่างอย่างเต็มที่ โดยเรื่องราวนี้ได้แสดงถึงความเจ็บปวดของการขาดความเข้าใจซึ่งกันและกันและกันในครอบครัวที่เกิดจากการแต่งงานข้ามชาติ และขยายความขัดแย้งจากระดับส่วนบุคคลไปสู่ปัญหาทางสังคมในมิติด้านวัฒนธรรมและชนชั้นในสังคมเกาหลี ในเรื่องสั้นได้เล่าว่าแม้ว่าซูอันจะเจ็บปวดจากสายตาถูกมองของชาวเกาหลีและชาวสื่อที่บิดเบือนเกี่ยวกับประเทศบ้านเกิดของเธอ แต่สาเหตุที่สำคัญที่สุดที่ทำให้เธอตัดสินใจแยกทางกับสามีคือการที่เธอไม่สามารถสื่อสารกับลูกของเธอได้ ซูอันเลือกที่จะรักษา “ภาษาแม่” ของเธอแทนที่จะกลายเป็นคนแปลกหน้าสำหรับลูกของตัวเอง

หากศึกษาวรรณกรรมพหุวัฒนธรรมเรื่องอื่นๆ เปรียบเทียบจะพบว่าตัวละครซูอันแตกต่างจากตัวละครในเรื่องอื่นๆ ที่มาเกาหลีเพื่อแต่งงานเพราะความยากจน แต่ซูอันแต่งงานเพราะเธอรักผู้ชายเกาหลีคนนี้ อันที่จริงซูอันเป็นลูกสาวของครอบครัวชนชั้นกลางที่มีการศึกษา และเธอจบการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยในประเทศบ้านเกิดของเธอ ทว่าซูอันต้องทนทุกข์กับทัศนคติของคนเกาหลีที่มองว่าผู้หญิงย้ายถิ่นทุกคนต้องมาจากประเทศที่ยากจนและมีการศึกษาต่ำ เรื่องราวของซูอันจบลงด้วยความ

เจ็บปวดที่เกิดจากการไม่สามารถสื่อสารได้ ซึ่งทำให้เธอตัดสินใจกลับไปบ้านที่เวียดนามในที่สุด

บัคตินมองว่าภาษาหรือสำนวนต่างๆ ที่มีอยู่จริงในชีวิตที่อยู่ในสังคมที่หลากหลายล้วนมีลักษณะที่เป็น “การพูดฝ่ายเดียว (monologic)” กล่าวคือ ภาษาของเกษตรกร ภาษาของชนชั้นสูง ภาษาในการสวดมนต์ หรือภาษาในเชิงการเมือง และภาษาของกลุ่มสังคมต่างๆ ล้วนมีมุมมองที่มีคุณค่าเฉพาะตัวและเต็มไปด้วยอุดมการณ์ทางการเมือง ภาษาในลักษณะของการพูดฝ่ายเดียวมักจะพยายามให้ความหมายที่ชัดเจนเพียงหนึ่งเดียวสอดคล้องกับสิ่งที่พูดถึง และผลักดันโลกทัศน์ของตนเองจนรู้สึกว่าเป็นเพียงโลกทัศน์เดียวที่เป็นไปได้ บัคตินเรียกข้อความหรือสาร (message) แบบนี้ว่า “การพูดฝ่ายเดียว” ในขณะที่สิ่งที่เรียกว่านวนิยายนั้นได้เกิดขึ้นและมีลักษณะเฉพาะที่ทำให้ความสำคัญกับเรื่อง “ความหลากหลายทางภาษาและความหลากหลายทางวัฒนธรรม (heteroglossia and multiculturalism)” ซึ่งแตกต่างจากข้อความที่มีลักษณะเป็นการพูดเพียงฝ่ายเดียว (이강은, 2011, p. 42)

หากกล่าวว่วรรณกรรมพหุวัฒนธรรมของเกาหลีเป็นผลงานที่สะท้อนปัญหาพหุวัฒนธรรมที่ปรากฏในสังคมเกาหลี ดังนั้นเรื่องสั้นเรื่อง “เวลาที่ใช้ร่วมกับผู้อื่น” ก็เรียกได้ว่าเป็นวรรณกรรมร่วมสมัยที่ชี้ให้เห็นถึงปัญหาของการกลายเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่ซับซ้อนขึ้นในสังคมเกาหลี กล่าวคือตัวละครในเรื่องทำให้ผู้อ่านได้พิจารณาถึงสาเหตุของความขัดแย้งระหว่างชาวเกาหลีกับคนต่างชาติที่มีสถานะทางสังคมต่ำกว่าผ่านเสียงที่ตัวละครแต่ละตัวเปล่งออกมาในการ “สนทนา (對話)” ดังนั้นประเด็นหลักของวรรณกรรมชิ้นนี้คือ “ความขัดแย้งที่เกิดจากอำนาจทางภาษา” เนื่องด้วยภาษาเป็นสิ่งที่มนุษย์เท่านั้นที่สามารถใช้ได้และเป็นเครื่องมือที่ขาดไม่ได้สำหรับการดำเนินชีวิตทางสังคม รวมถึงความสามารถที่จำเป็นในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้การสื่อสารเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์เข้าใจผู้อื่นและทำให้ผู้อื่นเข้าใจตนเอง โดยผ่านการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข้อเท็จจริง ความคิด ความเห็น หรือความรู้สึก เพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน จากทฤษฎีของบัคตินสามารถอธิบายได้ว่าความสามารถทางภาษาและการสื่อสารมีผลอย่างมากต่อการปรับตัวของผู้หญิงย้ายถิ่นในเกาหลี อย่างไรก็ตามผู้หญิงย้ายถิ่นมักจะเข้ามาตั้งรกรากในเกาหลีโดยไม่ได้มีการเรียนรู้หรือมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเกาหลีมาก่อน ทำให้การปรับตัวนั้นยากลำบากขึ้นเป็นทวีคูณ

ตามทีฟูโกต์ (Foucault) กล่าวไว้ว่า “อำนาจ” ไม่ได้หมายถึงเพียงอำนาจของรัฐเท่านั้น แต่รวมถึงอำนาจที่ทำงานผ่านช่องทาง รูปแบบ และสถาบันต่างๆ ในสังคมด้วย (미셸 푸코, 2004, p. 139) กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ “อำนาจมีความหลากหลายและแทรกซึมอยู่ในทุกมุมของสังคม” ซึ่งสิ่งนี้จะเห็นได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้นเมื่อมองในแง่ของภาษา กล่าวได้ว่าเป็นอำนาจพื้นฐานที่สุดของมนุษย์ การใช้อำนาจโดยไม่ใช้ภาษาแทบจะเป็นไปไม่ได้ ดังนั้นผู้หญิงยัยถิ่นที่มีความสามารถในการใช้ภาษาเกาหลีระดับไม่เชี่ยวชาญจึงมักถูกจำกัดในเรื่องการสื่อสาร ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการใช้อำนาจของพวกเธอ ปัญหาของอำนาจที่เกิดจากการสื่อสารและภาษาเช่นนี้ปรากฏอย่างชัดเจนในวรรณกรรมเรื่อง “เวลาที่ใช้ร่วมกับผู้อื่น” ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(1) 아내는 하노를 입에 달고 살았다. 녀석을 데리고 앉아 하노, 하노 하면서 온갖 얘기를 다 모국어로 쏟아 놓았다.(중략) 녀석은 그날그날 아내의 기분에 따라 다른 이야기 상대가 되었다. 아내의 아버지가 되었다가, 어머니가 되기도 했다가, 자매들이 되기도 했다. (2) 전화로 다하지 못하는 이러 저러 얘기들을 그녀는 매일같이 하노에게 들려주며 고향에 대한 그리움을 달래는 듯했다. 나 외에는 아무도 알아듣지 못하는 말을 하면서 때로는 자신이 바보 같다고 푸념하던 (3) 그녀는, 그 동안 하지 못했던 모국어를 분풀이라도 하듯 지껄어 댔다.

(정인, 2009, p. 92)

(1) ภรรยา มักเอ่ยชื่อ “ฮาโน” อยู่เสมอ เธอจะนั่งข้างมันและพูดว่า “ฮาโน ฮาโน” พร้อมบอกเล่าเรื่องราวต่างๆ ด้วยภาษาบ้านเกิดของเธออย่างพรึ่พรู้ไม่หยุดยั้ง (ข้ามเนื้อหาบางส่วน) เจ้าฮาโนนั้นเปรียบเสมือนเพื่อนสนิทตามอารมณ์ของเธอในแต่ละวัน บางวันมันก็เป็นเหมือนพ่อของเธอ บางวันก็เป็นแม่ของเธอ หรือแม้แต่เป็นพี่น้องของเธอ (2) เธอจะเล่าเรื่องราวต่างๆ ที่ไม่สามารถบอกผ่านโทรศัพท์ได้ให้ฮาโนฟังทุกวัน เหมือนกับกำลังปลอบประโลมความคิดถึงบ้านเกิดของตัวเอง แม้ว่าเธอจะรู้ว่า มีเพียงสามีของเธอที่เข้าใจคำพูดเหล่านั้น แต่เธอก็ยังคงบ่นและพร่ำพู่ออกมาด้วยภาษาบ้านเกิด (3) และเธอก็ยัง

ใช้ภาษานั้นพูดออกมาราวกับต้องการปลดปล่อยความอัดอั้นที่สะสมไว้นาน

จากตัวอย่างข้างต้นวิเคราะห์ได้ว่ารูปแบบการบรรยายที่ผู้บรรยายหรือผู้เล่าเรื่องถ่ายทอดคำพูดของตัวละครซ้อนที่กำลังเผชิญความยากลำบากในการสื่อสารในสภาพแวดล้อมที่แปลกใหม่ผ่านเสียงพูดของตัวละครสามีเกาหลี ซูนันพยายามระบายความเหงาด้วยการพูดคนเดียวกับสุนัขที่ชื่อ “ฮาโน” ที่เธอเลี้ยงเอาไว้ อย่างไรก็ตาม ในตัวบทนี้ซูนันไม่ได้แสดงความเหงาของเธอด้วยเสียงของตนเองโดยตรง แต่เป็นเสียงผู้บรรยายที่เป็นเสียงของตัวละคร “ฉิน” หรือสามีชาวเกาหลีของซูนัน ซึ่งพยายามจะพรรณนาถึง “ความเหงาและความเจ็บปวด” ของซูนันที่เกิดจากอำนาจทางภาษา จากการที่ซูนันพูดถึงฮาโนตลอดเวลาและสื่อสารกับมันโดยใช้ภาษาแม่ของเธอ แสดงให้เห็นถึงการที่ตัวละครพยายามรักษาเอกลักษณ์ทางภาษาและการเชื่อมต่อกับวัฒนธรรมของตนผ่านสุนัขของเธอ และใช้มันเป็นเครื่องมือในการผ่อนคลายความรู้สึกคิดถึงบ้าน โดยใช้ภาษาแม่ในการสื่อสาร แม้ว่าจะไม่มีใครเข้าใจในสิ่งที่เธอพูดก็ตาม การที่ตัวละครซูนันพูดภาษาที่ไม่มีใครเข้าใจ ทำให้เธอรู้สึกโดดเดี่ยวและไร้ค่า เธอระบายความอัดอั้นโดยการพูดภาษาของตัวเองกับสุนัข ซึ่งเป็นทางเดียวที่เธอสามารถรักษาความเป็นตัวตนและเชื่อมต่อกับบ้านเกิดได้

ผู้บรรยายได้ใช้การมองผ่านมุมมองของตนเองเพื่อถ่ายทอดคำพูดและความคิดของซูนันผู้เป็นภรรยาและความคิดของตัวผู้บรรยายที่เป็นสามี ในส่วนที่ (1) ผู้บรรยายใช้มุมมองของ “ฉิน” เพื่อบรรยายถึงการที่ “ภรรยา” พูดภาษาเวียดนามกับสุนัขฮาโน ในขณะที่ส่วน (2) และ (3) นั้น แม้จะเป็นทัศนคติของผู้บรรยายที่กล่าวถึงภรรยา แต่การใช้คำว่า “เธอ” ทำให้เห็นว่าผู้บรรยายกำลังถ่ายทอดความคิดของซูนันที่รู้สึกเจ็บปวดจากปัญหาด้านภาษา ผ่านมุมมองของตัวละคร “ฉิน” ที่เป็นคนเกาหลี ดังนั้นผู้บรรยายจึงทำหน้าที่ผสมผสานมุมมองของสามีชาวเกาหลีกับเสียงของภรรยาชาวเวียดนามเข้าด้วยกัน เมื่อคำพูดของผู้บรรยายและคำพูดของตัวละครสอดแทรกและทับซ้อนกัน การสนทนาระหว่างเสียงของพวกเขาก็เกิดขึ้น โดยทั้งสองฝ่ายคำนึงถึงและรับรู้เสียงของอีกฝ่ายในการถ่ายทอดความหมาย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าภายในประโยคเดียวกัน ไม่ใช่การส่งผ่านข้อมูลในทางเดียว แต่เป็นการที่ตัวละครทุกตัวมีโอกาสในการพบและสนทนากันอย่าง

เท่าเทียม แม้ตัวละครตัวนั้นจะอยู่ในชนชั้นหรือฐานะที่แตกต่างกันเพียงใด ดังตัวอย่างต่อไป

아내와 나 사이에 그동안 문제가 없었던 것은 아니었다. 내가 그녀와 결혼하겠다고 했을 때, 집에서는 반대가 심했다. 결혼이 늦기는 했지만 그렇다고 타민족, 특히 피부가 가무잡잡한 동남아인의 피가 섞이는 것은 있을 수 없는 일이라고 했다. 그때위 결혼은 신부를 구하기 어려운 시골에서나 하는 것이지, 대학에 강의까지 나가는 사람이 어떻게 베트남 여자를 결혼 상대로 맞느냐는 것이었다. (중략) 아내는 그렇게 어렵사리 내게 와서는 소통의 문제로 내내 어려움을 겪었다. 어머니는 데리고 살 여자 말도 하나 못 가르쳐 온 칠뜨기라며 대놓고 나를 한심해했다. 하지만 그건 핑계였다. 어머니로선 그녀의 모든 것이 못마땅했다. 어쩌다 텔레비전에서 외국인 며느리에 대한 프로그램 나오면, 어머니는 그들이 모두 빈한한 집안에서 태어나 팔려 오는 거라는 터무니없는 말을 아내 앞에서 공공연하게 했다. 내가 아무리 그런 게 아니라고, 아내가 그 나라에선 꽤 교양을 갖춘 중산층 집안의 딸이라고 해도 소용없었다. 그때마다 아내는 몇 마디 알아들은 말과 어머니의 가즈러운 표정에 기분이 상하여 얼굴이 빨개지곤 했다. 그런 사정이다 보니 아내와 어머니의 사이는 늘 버성기기만 했다.

(정인, 2009, pp. 83-84)

ระหว่างฉันกับภรรยาที่ไม่ใช่ไม่เคยมีปัญหากันในช่วงที่ผ่านมา เมื่อฉันบอกกับครอบครัวว่าจะแต่งงานกับเธอ ครอบครัวของฉันก็ต่อต้านอย่างหนัก แม้ว่าฉันจะแต่งงานช้า แต่ครอบครัวของฉันก็ไม่คิดว่าจะรับได้กับการผสมพันธุ์กับคนต่างเชื้อชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับคนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีผิวคล้ำ พวกเขาเชื่อว่าการแต่งงานแบบนั้นมีแต่ในชนบทที่หาคู่แต่งงานได้ยาก ไม่ใช่สำหรับคนที่เป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่รับผู้หญิงเวียดนามมาเป็นคู่ครอง ภรรยาย้ายมาอยู่กับฉันอย่างยากลำบาก และต้องเผชิญปัญหาด้านการสื่อสารตลอดเวลา แม้รู้สึกเหงาและต่อว่าฉันอย่างตรงไปตรงมาว่าเป็นคนโง่ที่พาผู้หญิงที่พูดภาษาเกาหลีไม่ได้เข้ามาอยู่ในบ้าน แต่คำพูดนั้นเป็นเพียงข้ออ้าง เพราะฉันไม่พอใจกับทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับเธอ เมื่อมีรายการโทรทัศน์เกี่ยวกับสะใภ้ต่างชาติ แม้จะพูดโพล่งต่อหน้าภรรยาของฉันว่า

ผู้หญิงเหล่านั้นเกิดในครอบครัวยากจนและถูกขายมา แม้ว่าฉันจะพยายามอธิบายว่าไม่เป็นเช่นนั้น และบอกว่าภรรยาเป็นลูกสาวของครอบครัวชนชั้นกลางที่มีการศึกษาในประเทศของเธอแต่ก็ไม่ใช่ผลทุกครั้งที่เกิดเหตุการณ์แบบนี้ ภรรยาจะรู้สึกเจ็บปวดจากคำพูดที่เธอเข้าใจได้บ้างคำและท่าทางไม่พอใจของแม่ ทำให้เธอหน้าแดงก่ำด้วยความอึดอัดใจ ด้วยเหตุนี้ความสัมพันธ์ระหว่างภรรยากับแม่จึงตึงเครียดอยู่เสมอ

จากตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นถึง “ลักษณะการบรรยายแบบสองระดับ (二重的 敘述의 樣態)” ซึ่งมีการผสมผสานของเสียงจากหลายคนภายในคำพูดของคนหนึ่ง กล่าวคือ ประกอบด้วยเสียงของแม่ที่ไม่สามารถหลุดพ้นจากอคติต่อคนเอเชียนอกเจียงใต้ เสียงของสามีหรือ “ฉัน” ที่อยู่ในสถานะคนกลางและเข้าใจความเจ็บปวดของคนเอเชียนอกเจียงใต้ และเสียงของภรรยาที่พยายามรักษาสัญลักษณ์ของตนเอง เสียงที่หลากหลายเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงการสื่อสารในลักษณะที่จิตสำนึกหรืออุดมการณ์ของตัวละครและผู้บรรยายผสมผสานกัน ซึ่งเป็นตัวอย่างของ “คำพูดโดยอ้อมแบบเสรี (free indirect speech)”

“คำพูดโดยอ้อมแบบเสรี” เป็นรูปแบบการบรรยายที่ทำให้เสียงของผู้บรรยายและเสียงของตัวละครทับซ้อนกัน ทำให้เสียงของทั้งสองฝ่ายเจาะลึกจนซึมเข้าถึงจิตสำนึกและคำพูดของอีกฝ่าย และแสดงให้เห็นถึง “ความหลากหลายของเสียง (多聲性)” หรือ “ความเป็นบทสนทนา (對話性)” ของการบรรยายในงานวรรณกรรมประเภทนวนิยายและเรื่องสั้น เนื่องจากผู้บรรยายและตัวละครมีโอกาสพูดในตำแหน่งที่เท่าเทียมกัน และตอบสนองต่อคำพูดของกันและกันในแนวระนาบ และไม่ใช้การมองจากมุมสูงลงสู่ที่ต่ำ ปรากฏการณ์นี้หมายความว่า ตัวละครไม่ได้เป็นแค่ผู้รับสารอย่างเฉยเมยในการสื่อสารของผู้บรรยาย แต่กลับกลายเป็นผู้มีบทบาทที่กระตือรือร้นและเป็นฝ่ายสนทนาในระดับที่เท่าเทียมกัน นวนิยายในฐานะสารทางวรรณกรรมเป็นรูปแบบการเล่าที่ขับเคลื่อนโดยผู้บรรยาย ซึ่งเป็นตัวแทนเชิงสมมติที่ผู้เขียนสร้างขึ้น และผู้บรรยายมีบทบาทสำคัญในการกำหนดลักษณะของวาทกรรม ตัวละครและผู้บรรยายต่างก็มีส่วนในการสร้างและ

ปรัวาทกรรม ซึ่งเป็นผลจากอุดมการณ์และการโต้ตอบระหว่างจิตสำนึกของพวกเขา (이경옥, 2005, p. 12)

ในขณะเดียวกัน “มุมมองในการเล่าเรื่อง (point of view)” หมายถึง ตำแหน่งที่ผู้บรรยายอยู่ภายในเนื้อหาโดยทั่วไป หากผู้บรรยายอยู่ภายในเนื้อหาจะเป็น “มุมมองบุคคลที่หนึ่ง” และถ้าหากผู้บรรยายอยู่ภายนอกเนื้อหา จะเป็น “มุมมองบุคคลที่สาม” นอกจากนี้มุมมองยังแบ่งตามท่าทีของผู้บรรยายได้เป็น “มุมมองของผู้สังเกตการณ์” และ “มุมมองรอบรู้” อย่างไรก็ตามมุมมองนี้ไม่ได้อยู่อย่างคงที่ภายในพื้นที่การเล่าเรื่องเดียวกัน ดังนั้นตำแหน่งของผู้บรรยายในวาทกรรมการเล่าเรื่องที่ใช้ถ่ายทอดปรากฏการณ์และความหมายที่หลากหลายในโลกของนวนิยายไปสู่ผู้อ่านนั้นมีความยืดหยุ่นและขยายตัวได้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการสื่อสาร (김영란, 2003, p. 51)

ในวรรณกรรมเรื่อง “เวลาที่ใช้ร่วมกับผู้อื่น” ของซ็องอินปรากฏการบรรยายของผู้บรรยายในบทสนทนาระหว่างซ็อนกับสามีชาวเกาหลี และในบทสนทนาระหว่างแม่สามีกับลูกชาย สามีเข้าใจความเจ็บปวดของภรรยา แต่ยังคงไม่ยอมละทิ้งความเชื่อของตน และยังคงมั่นใจใน “ความเชื่อของตนเอง (자신의 신념)” อย่างหนักแน่น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“당신은, 당신만 중요해? 나도 있고, 우리 가족도 있어. 이 땅에 왔으면 우리 말부터 먼저 해야지, 한창 말을 배우는 아이를 데리고 왔아서 당신 네 말만 가르치고 있음 어떡하나 말이야.”

(정인, 2009, p. 97)

“คุณคิดว่า คุณสำคัญอยู่คนเดียวงั้นหรือ ผมก็มีตัวตน ครอบครัวของเราก็มีตัวตน คุณมาอยู่ที่นี่แล้วก็ควรจะใช้ภาษาของเราให้ได้ก่อน แล้วทำไมถึงนั่งสอนแต่ภาษาของคุณให้ลูกที่กำลังอยู่ในวัยเรียนรู้กันล่ะ”

จากตัวอย่างนี้สามารถกล่าวได้ว่าสามีแสดงให้เห็นว่าเขายึดมั่นในความเชื่อของตนเองอย่างแน่วแน่ และละทิ้งการเห็นอกเห็นใจภรรยาในเรื่องนี้ อย่างไรก็ตามใน

ขณะเดียวกันเมื่อสามีเผชิญกับอุปสรรค เขาควรแตกต่างจากแม่ของเขา เพราะเขามีความสามารถที่จะรับฟังเสียงของปัญหาหรือความท้าทายอย่างจริงจัง และพยายามปรับพฤติกรรมของตนเองได้ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการเปิดใจให้กว้างต่อความเปลี่ยนแปลงหรือความเข้าใจในสถานการณ์ที่ยากลำบาก ทว่าสิ่งที่สามีระเบิดอารมณ์ออกมาผ่านคำพูดดังกล่าว สร้างความขัดแย้งและการเปิดเผยความรู้สึกที่ซ่อนเร้นระหว่างตัวละครสามีกับภรรยา จนทำให้สถานการณ์ภายในครอบครัวเลวร้ายลงดังตัวอย่างต่อไปนี้

아내는 서리를 품은 것 같은 얼굴로 나를 노려보았다. 아내에게 그런 모습이 감춰져 있다는 것은 놀랄 일이었다. 나 또한, 그렇게 아내를 노려보았다. 어쩐지 어머니와 닮았어, 터무니없는 우울감과 타인의 아픔을 가버이 여기는 이기심에 사로잡힌 눈길이었는지도 모른다. 우리는 서로에게, 그동안 감춰 왔던 마지막 모습을 가장 어리석은 방식으로 드러내고 만 것이다. 잠시 후, 내가 먼저 사과하면서 일상은 회복되었지만 아이와 함께 꽃처럼 피어나던 아내는 내가 모르는 사이에 서서히 시들어 갔는지도 모를 일이다.

(정인, 2009, pp. 97-98)

ภรรยาจ้องมองฉันด้วยใบหน้าที่เหมือนกับทอดน้ำค้างแข็งไว้นอก การที่ภรรยาซ่อนท่าทางเช่นนั้นไว้ภายในทำให้ฉันรู้สึกประหลาดใจ ฉันก็จ้องมองเธอเช่นกัน บางทีสายตาของฉันอาจไม่ต่างจากแม่ที่เต็มไปด้วยความรู้สึกเหนือกว่าอย่างไร้เหตุผลและความเห็นแก่ตัวที่มองข้ามความเจ็บปวดของผู้อื่น เราทั้งสองเผยด้านที่ซ่อนอยู่ยาวนานในรูปแบบที่โง่เขลาที่สุด หลังจากนั้นไม่นานฉันเป็นฝ่ายขอโทษก่อน ทำให้ชีวิตประจำวันกลับสู่ความเป็นปกติ แต่ภรรยาผู้เคยเบ่งบานดังดอกไม้เมื่ออยู่กับลูก ก็อาจกำลังเหี่ยวเฉาลงโดยที่ฉันไม่รู้ตัว

จากตัวอย่างดังกล่าววิเคราะห์ได้ว่าการจ้องมองของเธอแสดงให้เห็นถึงความโกรธและความผิดหวังในตัวสามี ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้สามีรู้สึกประหลาดใจที่เห็นอีกด้านหนึ่งของเธอที่เขาไม่เคยเห็นมาก่อน การตอบกลับด้วยสายตาของสามีแสดงถึงความรู้สึก

ที่แข็งแกร่งและความขัดแย้งภายในตัวของเขาเอง ซึ่งเขาได้ตระหนักว่าอาจไม่แตกต่างจากท่าทีของแม่ตัวเองมากนัก ทั้งในเรื่องความรู้สึกเหนือกว่าโดยไม่สมเหตุสมผลและความเห็นแก่ตัวที่มองข้ามความเจ็บปวดของผู้อื่น ในเนื้อหาส่วนนี้ได้พรรณนาถึงการเปิดเผยความรู้สึกที่ถูกซ่อนเร้นไว้ ทำให้ทั้งคู่ต้องเห็นอีกด้านที่น่าผิดหวังของกันและกันที่แม้จะมีการขอโทษจากสามีและดูเหมือนว่าสิ่งต่างๆ กลับคืนสู่ภาวะปกติ แต่สามีก็สงสัยว่าการกระทำของเขาอาจทำให้ภรรยาค่อยๆ สูญเสียความสดใสและพลังใจไปที่ละเล็กทีละน้อย เมื่อวิเคราะห์ตามแนวทางของบัคตินอาจกล่าวได้ว่าตัวละครจากวรรณกรรมเรื่องนี้สามารถเรียกได้ว่าเป็น “ตัวละครที่มีความหลากหลายของเสียง (polyphonic character)” โดยเสียงของตัวละครดังกล่าวสามารถอธิบายได้โดยใช้ทฤษฎีความหลากหลายของเสียงในนวนิยายของบัคติน

ตามที่บัคตินกล่าวว่า “ลักษณะความหลากหลายของเสียงในวาทกรรม (담론의 다성적 성격)” หมายถึงลักษณะของเสียงที่มีทิศทางสองทิศทาง โดยทิศทางหนึ่งมุ่งเน้นไปสู่สิ่งที่ถูกบ่งชี้ และอีกทิศทางหนึ่งมุ่งไปที่สิ่งอื่น บัคตินได้กล่าวว่า “เมื่อความคิดของผู้เขียนถูกสอดแทรกเข้าไปในคำพูดของตัวละคร โดยไม่ขัดแย้งกับคำพูดนั้น เพียงแต่ทำให้เกิดการกำหนดทิศทางของคำพูดของตัวละคร หรือในกรณีที่มีความคิดของผู้เขียนขัดแย้งกับคำพูดของตัวละคร และเมื่อในงานวรรณกรรมมีคำพูดของบุคคลอื่นร่วมกับคำพูดของผู้เขียน โดยที่ผู้เขียนต้องคำนึงถึงคำพูดของบุคคลนั้นและสร้างความสัมพันธ์กับมัน จึงสามารถพิจารณางานวรรณกรรมนั้นว่าเป็นงานที่มี ‘ความหลากหลายของเสียง’ ได้” (이장은, 2011, p. 130) ในกรณีของตัวละครในเรื่องนี้ การมีความคิดที่หลากหลายและขัดแย้งกันในตัวเอง ทำให้เราเห็นถึงการสนทนาภายในของตัวละคร ซึ่งมีความสัมพันธ์กับเสียงของตัวละครอื่นๆ และผู้บรรยาย กล่าวได้ว่าเป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นลักษณะของความหลากหลายของเสียงตามทฤษฎีของบัคติน

ในวรรณกรรมเกาหลีแนวพหุวัฒนธรรมที่ถูกนำมาวิเคราะห์ในบทความนี้ ปรากฏเสียงที่สามารถรับรู้ได้ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็นสอง “ชนชั้น (階層)” กล่าวคือชนชั้นที่มีอำนาจเหนือกว่ากับชนชั้นที่ด้อยอำนาจอันเกิดจากอำนาจทางภาษา สิ่งที่น่าสังเกตคือการรับรู้ความเป็นจริงของแต่ละชนชั้นมีความคล้ายคลึงกัน แต่การตอบสนองต่อความเป็นจริงในสภาพเดียวกันนั้นจะแตกต่างกันไปตามจิตสำนึกของตัวละคร และความตระหนักของพวกเขาก็ปรากฏอย่างเป็นอิสระ ในผลงานเรื่องสั้นเรื่องนี้ปรากฏ

เสียงจากคนสองชนชั้นคือคนเกาหลีและคนต่างด้าว แต่ก็มีเสียงของคนอีกชนชั้นหนึ่งคือเสียงของ “ฉัน” ที่เป็นผู้บรรยายเรื่องราว ซึ่งบางครั้งเสียงของ “ฉัน” ก็สนับสนุนความคิดเห็นของชนชั้นที่มีอำนาจมากกว่าและในหลายต่อหลายครั้ง “ฉัน” ก็สอดแทรกเสียงที่เข้าอกเข้าใจ เห็นอกเห็นใจ และตอบโต้ชนชั้นที่มีอำนาจกว่าแทนผู้ที่ด้อยอำนาจในฐานะที่ตนเองก็เป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกของชนชั้นที่มีอำนาจ ตามที่บัคตินได้กล่าวว่า “ในตัวบทของนวนิยายภาษามีการโต้ตอบกันในลักษณะที่มีพลวัต โดยเฉพาะในกระบวนการที่เกิดการปะทะกันระหว่างภาษาที่ “สูง” กับ “ต่ำ” ดังนั้นการสนทนาในนวนิยายจึงเป็นการแสดงให้เห็นถึงการต่อสู้ทางอุดมการณ์ของสังคมโดยรวม และสะท้อนภาพของสังคมนั้น” ซึ่งในเรื่องสั้นเรื่องนี้ปรากฏการ “ปะทะ” กันระหว่างภาษาที่อยู่คนละระดับชั้น กล่าวคือในสังคมเกาหลีได้ทำให้ภาษาอังกฤษหรือภาษาของคนชาวกลายเป็นภาษาที่สูงกว่าภาษาของตนเอง และในทางกลับกันภาษาของคนเอเชียด้วยกัน โดยเฉพาะภาษาของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กลายเป็นภาษาที่ต่ำกว่า ทว่าชุมชนที่อยู่ในสถานะที่เสียเปรียบกว่าก็ยังคงหยิบเอาอำนาจทางภาษาของประเทศตนเองออกมา “ปะทะ” กับภาษาเกาหลีอย่างจริงจังและตั้งใจ เช่น “เสียงของภรรยาเหมือนกับคนที่ร้องไห้มาอย่างยาวนาน ฉันได้ยินเสียงของลูกที่อยู่ข้างๆ กำลังเจื้อยแจ้ว เสียงนั้นคือเสียงของลูกของฉัน แต่คำพูดนั้นมันคือภาษาของต่างด้าวทั้งหมด” (성인, 2009, p. 103) “วันนั้นภรรยา กำลังนั่งสอนลูกนับเลขอยู่ ตอนแรกก็ใช้ภาษาบ้านเราสอน สักพักก็เปลี่ยนเป็นภาษาเวียดนาม” (성인, 2009, p. 96) “ในตอนนั้นภรรยาเริ่มไม่พยายามจะเรียนภาษาบ้านเราเหมือนในตอนแรก แต่กลับเริ่มใช้ภาษาของทั้งสองประเทศผสมกันบ่อยขึ้น โดยเฉพาะตอนเลี้ยงลูก” (성인, 2009, p. 95) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าชุมชนเคยมีความตั้งใจที่จะเรียนภาษาเกาหลีให้ดีและพยายามฝึกลูกให้เป็นเด็กสองภาษาตามที่ได้คุยไว้กับสามี แต่สภาพสังคมของเกาหลีรวมถึงทัศนคติของแม่สามีที่ไม่เปิดโอกาสให้ชุมชนได้ลองพยายามตามที่ตั้งใจ และการระเบิดอารมณ์ของสามีที่ทำตัวเหมือนกับเข้าใจภรรยาไม่ถนัด โดยการผลักลูกน้อยที่เข้ามาหาด้วยความดีใจแล้วเรียกตัวเองว่า “จา” หรือคำว่าพ่อในภาษาเวียดนาม และการตะคอกเสียงดังในขณะที่สองแม่ลูกสื่อสารกันด้วยภาษาเวียดนามว่า “ได้โปรดช่วยหยุดหน่อยได้ไหม” (성인, 2009, p. 97) ทั้งหมดนี้เป็นจุดเปลี่ยนที่ทำให้ชุมชนตัดสินใจที่จะพาลูกหนีกลับเวียดนามเพื่อสอนเขาให้เติบโตและกลายเป็นคนเวียดนามอย่างเต็มตัว และเมื่อพิจารณาถึงตอนจบของเรื่องนั้นพบว่าไม่ได้ถูกกำหนดโดยผู้เขียนอย่างแน่ชัด ในทาง

กลับกันตัวละครที่เผชิญกับความยากลำบากหรืออุปสรรคต่างๆ ได้แสดงให้เห็นการรับรู้และการตอบสนองต่อความเป็นจริงที่เป็นอิสระ ซึ่งในความหลากหลายของเสียงเหล่านี้ก็รวมถึงเสียงของผู้เขียนเองด้วย การที่ตัวละครมีจิตสำนึกที่หลากหลาย ซึ่งสามารถสนทนากันได้ ทำให้ขอบเขตของการสนทนาที่ผู้อ่านสามารถเข้าร่วมได้นั้นกว้างใหญ่ขึ้น การมีส่วนร่วมในการสนทนาอย่างกว้างขวางเช่นนี้ช่วยให้ผู้อ่านสามารถรับรู้ถึงความหมายที่หลากหลาย โดยไม่รับรู้เพียงแค่บางส่วน อาจกล่าวว่าการจบของเรื่องสั้นเรื่องนี้สามารถประยุกต์ใช้แนวคิดที่บัคตินกล่าวถึงความหลากหลายและความเปิดกว้างของนวนิยายในการวิเคราะห์ได้ ซึ่งบัคตินได้กล่าวว่า “ภาษาที่ใช้ในนวนิยายไม่ได้เป็นระบบที่เป็นเอกภาพและนามธรรม แต่เป็นพื้นที่แห่งการต่อสู้ของอุดมการณ์ที่ต่างกัน ซึ่งการต่อสู้นี้เกิดขึ้นระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน รวมถึงระหว่างตัวละครในเรื่อง และจะยังคงดำเนินไปแม้ว่าผลงานนั้นจะสิ้นสุดลงแล้วก็ตาม” ดังตัวอย่างจากฉากจบของวรรณกรรมเรื่องนี้

“미안해요. 당신이 아이에게 내 모국어를 가르치지 말라고 했을 때, 두려웠어요. 내 아이한테, 엄마가 아니라, 아이의 말을 알아듣지 못하는 외국인으로 살게 될까 봐..... 견딜 수가 없었어요. 가족을 다 두고 간 그곳에서..... 아무리 애를 써도, 난 이방인이었어요. 나를 그토록 원하던 당신도, 가끔 이방인의 눈길로 날 쳐다봤어요..... 내가 낳은 아이도 자라서 날 그렇게 느낀다면, 얼마나 슬프겠어요?, 아무리 애를 써도 당신 나라 말로는, 아이와 친해질 자신이 없었어요. 엄마이면서도 아이와 말이 통하지 않는 외국인으로 살아가야 한다면..... 너무 가없고 비참하잖아요?”

나는 휴대전화를 귀에 바짝 붙인 채 일어섰다. 무슨 말로, 어떻게 아내를 붙잡아야 할지는 알 수 없었다. 다만 하루빨리 아내에게로 가야겠다는 생각뿐이었다. 나는 어스름이 내려앉은 뜰로 내려서며 소리 높여 아내의 이름을 불렀다.

(정인, 2009, p. 104)

“ขอโทษค่ะ..... ตอนที่คุณบอกว่าจะไม่ให้ฉันสอนภาษาเวียดนามลูกฉันกลัวมาก..... กลัวว่าสำหรับลูกของฉัน ฉันจะไม่ใช่แม่ แต่เป็นแค่เพียงคนต่างด้าวที่ฟังคำพูดของลูกไม่รู้เรื่อง.....มันไม่อาจจะทานทนได้เลย การที่ละทิ้งครอบครัวของตัวเองมาที่ไกลแสนไกลแบบนี้ ถึงแม้ว่าจะพยายามแค่ไหนก็เป็นได้แค่เพียงคนพลัดถิ่น.....หรือคุณเองที่ต้องการฉัน บางครั้งก็มองฉันด้วยสายตาของคนอื่น.....ถ้าลูกที่ฉันคลอดออกมาโตขึ้นมาแล้วรู้สึกแบบนี้ล่ะ มันจะน่าเศร้าแค่ไหน..... แล้วก็ถึงจะพยายามแค่ไหนก็ตาม แต่ฉันก็คิดว่าฉันไม่มั่นใจว่าจะสามารถสนิทสนมกับลูกได้ด้วยภาษาของคุณ ถ้าจะต้องใช้ชีวิตเป็นคนต่างชาติที่เป็นแม่แต่ก็คุยกับลูกไม่รู้เรื่อง....มันน่าเวทนาเพียงใด มันน่าสังเวชไม่ใช่หรือ”

ฉันยืนเอามือแนบกับโทรศัพท์มือถือ ไม่รู้ว่าจะต้องพูดอย่างไร จะต้องทำอะไร จึงจะเหนี่ยวรั้งภรรยาเอาไว้ได้ ตอนนั้นคิดได้แค่เพียงทำอะไรก็ได้เพื่อให้ไปหาภรรยาให้ไวที่สุด ฉันเดินลงไปยังสนามที่กำลังถูกความมืดครอบคลุมพลางเรียกชื่อภรรยาด้วยเสียงอันดัง

จากตัวอย่างข้างต้นผู้ประพันธ์ได้จบเรื่องสั้นเรื่องนี้ด้วยความไม่ชัดเจน และทิ้งเรื่องราวไว้ให้ผู้อ่านได้ครุ่นคิดต่อ ผู้อ่านในฐานะที่เป็นชาวเกาหลีจะคิดเห็นต่อไปอย่างไร ผู้อ่านที่เป็นชาวต่างชาติจะรู้สึกต่อตัวบทนี้อย่างไร ตัวละครทั้งสองจะจัดการชีวิตครอบครัวต่อไปอย่างไร ทั้งหมดเป็นเสียงสนทนาอันหลากหลายที่เกิดขึ้นในความรับรู้ของแต่ละคนแตกต่างกันไป อย่างไรก็ตาม การปะทะกันระหว่างความคิดอันหลากหลายที่ถูกปลุกเร้าด้วยเสียงอันหลากหลายที่เกิดขึ้นจากสังคมพหุวัฒนธรรมจำลองในวรรณกรรมเรื่องนี้ อาจทำให้เกิดการสนทนาที่ดำเนินต่อไปในขณะที่วรรณกรรมเรื่องนี้ได้ปิด màn การแสดงของตนเองไปแล้ว สิ่งที่เหลือไว้ให้ผู้อ่านก็คือเสียงอันหลากหลายที่ต่อสู้อย่างไม่เหน็ดเหนื่อยที่จะเอาชนะหรือเจียบกริบราวกับไม่มีสิ่งใดเกิดขึ้นก็ไม่อาจทราบได้ ทั้งหมดนี้คือเสียงอันหลากหลายจากวรรณกรรมที่ถูกผลิตซ้ำขึ้นในสังคมที่ก้าวไปสู่ความหลากหลายทางเชื้อชาติและชาติพันธุ์เช่นสังคมของสาธารณรัฐเกาหลีในปัจจุบัน

6. สรุปผลการวิจัย

ประเทศเวียดนามในปัจจุบันเป็นประเทศที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อธุรกิจ แต่งงานข้ามชาติของเกาหลี การที่จำนวนผู้หญิงเวียดนามเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องในเกาหลีอาจวิเคราะห์ได้ว่าชายเกาหลีส่วนใหญ่ชื่นชอบผู้หญิงเวียดนาม เพราะมีสีผิวขาวกว่าผู้หญิงจากประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อื่นๆ รวมถึงอายุน้อยกว่าและดูขยันขันแข็งมากกว่า หากกล่าวว่าวรรณกรรมมีบทบาทหน้าที่ในการสะท้อนภาพเหตุการณ์ของยุคสมัย วัฒนธรรม และสังคมของประเทศนั้น อาจไม่ใช่เรื่องแปลกที่นวนิยายร่วมสมัยของเกาหลีจะมีผลงานที่เล่าถึงผู้หญิงที่ย้ายถิ่นจากเวียดนามเป็นจำนวนมาก บทความวิจัยฉบับนี้ได้คัดสรรวรรณกรรมเรื่องสั้นเรื่อง “เวลาที่ใช้ร่วมกับผู้อื่น (타인과의 시간)” ของช็องอิน โดยใช้ทฤษฎีบทสนทนาของบัคติน (Bakhtin) ที่เรียกว่า “ความหลากหลายของเสียง (polyphony)” ในเป็นแกนหลักในการวิเคราะห์การใช้คำพูดตัวละคร และประเด็นในเรื่อง ผลการวิเคราะห์สามารถสรุปได้ดังนี้

ในวรรณกรรมเรื่อง “เวลาที่ใช้ร่วมกับผู้อื่น” มีตัวละครเอกคือช็อน ผู้หญิงจากเวียดนามที่แต่งงานย้ายมาอยู่ในเกาหลี เธอได้รับความเจ็บปวดจากสหายตายจากของชาวเกาหลีและชาวสื่อที่บิดเบือนเกี่ยวกับประเทศบ้านเกิด แต่เหตุผลสำคัญที่สุดที่ทำให้เธอตัดสินใจแยกทางกับสามีคือความกลัวที่จะไม่สามารถสื่อสารกับลูกของเธอได้ในอนาคต ช็อนเลือกที่จะใช้ “ภาษาแม่” ของเธอเพื่อเชื่อมต่อกับลูกมากกว่าที่จะยอมกลายเป็นคนแปลกหน้าสำหรับลูก จากการประยุกต์ใช้ทฤษฎีบทสนทนาของบัคติน ทำให้ผู้วิจัยได้พบว่าการบรรยายเรื่องของผู้บรรยายและคำพูดของตัวละครในเรื่องมีการแทรกซึมและทับซ้อนกันจนเกิดการสื่อสารที่พิจารณาและคำนึงถึงเสียงของกันและกัน โดยในประโยคเดียวกันไม่ได้เป็นเพียงการถ่ายทอดในทางเดียว แต่เป็นการสนทนาที่ตัวละครทุกตัวมีโอกาสดูและรับฟังเสียงของกันและกันอย่างเท่าเทียม ในขณะเดียวกันตัวละครเอกของวรรณกรรมเรื่องนี้คือ สามีชาวเกาหลีหรือตัวละคร “ฉัน” ที่อาจเรียกได้ว่าเป็นตัวละครที่มีความหลากหลายของเสียง (polyphonic character) ตามที่บัคตินกล่าวถึง ลักษณะของความหลากหลายของเสียงในวาทกรรมหมายถึงลักษณะของเสียงที่มีทิศทางสองทาง กล่าวคือมีเสียงที่มุ่งเน้นไปที่สิ่งที่ถูกบ่งชี้และเสียงอีกทางที่มุ่งไปที่สิ่งอื่นๆ ซึ่งเป็น

ลักษณะของเสียงที่มีความหลากหลายและไม่เป็นเอกภาพ ดังนั้นเรื่องสั้นเรื่องนี้สามารถเรียกได้ว่าเป็นงานวรรณกรรมที่มีความหลากหลายของเสียง (polyphonic work) เนื่องจากตัวละครเอกเองก็มีความคิดหลากหลายและจิตสำนึกที่ขัดแย้ง โดยมีทั้งการสนับสนุนความเชื่อของตนเองอย่างแน่วแน่ และในขณะเดียวกันก็ยังสามารถฟังเสียงและความเจ็บปวดของคนอื่นๆ ได้ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการสะท้อนมุมมองที่ขัดแย้งและหลายมิติในตัวละคร

งานวิจัยฉบับนี้มีข้อจำกัดในการศึกษาบางประการ ได้แก่ การประยุกต์ใช้ทฤษฎีนวนิยายของบัคตินกับเรื่องสั้นที่มีขนาดสั้นกว่านวนิยาย การยกตัวอย่างจากวรรณกรรมเพียงหนึ่งเรื่อง และข้อจำกัดทางด้านปริมาณของการนำเสนอเนื้อหาที่ไม่สามารถนำเอาตัวบทจากวรรณกรรมเรื่องนี้มาแสดงได้ทั้งหมด แต่อย่างไรก็ตาม เรื่องสั้นเรื่องนี้ได้ถูกประพันธ์ขึ้นมาเพื่อชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากอำนาจของภาษา รวมถึงได้สร้างผู้เล่าเรื่องที่มีความหลากหลายของเสียงและความคิด ซึ่งในบางครั้งตัวละครที่ทำหน้าที่เป็นผู้เล่าเรื่องก็ได้นำเอาเสียงของตัวละครอื่นๆ ที่มีจิตสำนึกและอุดมการณ์ที่แตกต่างกันสุดขั้วคือตัวละครภรรยาและตัวละครแม่มาปะทะกัน หรือแม้กระทั่งเสียงของตัวเองที่เคลื่อนย้ายไปมาเพื่อสนับสนุนอีกฝ่าย ทำให้สามารถกล่าวได้ว่าวรรณกรรมเรื่องสั้นของช็องอินเรื่องนี้สามารถสร้างความหลากหลายของเสียงได้ตามทฤษฎีของบัคติน แม้จะมีตัวละครที่ดำเนินเรื่องเป็นหลักเพียงแต่ไม่กี่ตัวละครก็ตาม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของบัคตินที่วิเคราะห์นวนิยายที่ถูกสร้างขึ้นในสังคมที่มีความเคลื่อนไหวในอดีตรัสเซีย เช่นเดียวกันกับสังคมร่วมสมัยของเกาหลีในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมาที่กลายเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม แต่ทว่าชาวเกาหลีบางส่วนก็ยังไม่สามารถยอมรับและเปิดใจกว้างเพื่อทำความเข้าใจปรากฏการณ์นี้อย่างถ่องแท้

รายการอ้างอิง

- 강연실. (2020). 2000년대 한국 이주노동자 소설에 나타난 ‘코리안 드림’ 연구 (석사학위논문). 국민대학교.
- 김범수. (2010). *다문화사회 십계명*. 서울: 리북.

- 김미경. (2021). 「나무꾼과 선녀」와 「타인과의 시간」의 여성 이주담론 연구.
춘원연구학보, (21), 207-233.
- 김민라. (2017). *한국 다문화소설의 서사담론 연구* (석사학위논문). 동신대학교.
- 김영란. (2003). *서정인의 『달궁』에 나타난 다성성(多聲性) 연구* (석사학위논문).
 한국교원 대학교.
- 김영옥 외. (2009). ‘사랑’의 이주?: 국제결혼 베트남 여성의 결혼 이주 과정. 국경을
 넘는 아시아 여성들: 다문화 사회를 만든다. 서울: 이화여자대학교출판문화원.
- 김혜진. (2012). *현대소설에 나타난 이주 여성의 현실 대응방식 연구* (석사학위논문).
 인제대학교.
- 박상만. (2007). 미하엘 바흐친과 영미문학 비평. *영어영문학 연구*, 33(3), 35-54.
- 박진. (2010). 박범신 장편소설 『나마스테』에 나타난 이주 노동자의 재현 이미지와
 국민국가의 문제. *현대문학이론연구*, (40), 223-239.
- 문재원. (2010). 이주의 서사와 로컬리티 『나마스테』와 『잘가라 서커스』에
 재현된 이주 공간. *한국문학논총*, 54, 301-331.
- 미셸 푸코. (2004). *푸코의 맑스* (이승청, 역). 서울: 갈무리.
- 미하일 바흐친. (1988). *장편소설과 민중언어* (전승희 외, 역). 파주: 창작과 비평사.
- 안광진. (2010). *다문화 모티프 소설의 인물 연구* (석사학위논문). 중앙대학교.
- 엄숙희. (2024). 한국 다문화소설에 재현된 국제결혼 남성의 존재 양상.
우리문학연구, (82), 381-409.
- 오윤호. (2009). 디아스포라의 플롯 2000년대 소설에 형상화된 다문화 사회의
 외국인 거주자. *시학과언어학*, 17, 231-249.
- 이강은. (2011). *미하일 바흐친과 폴리포니아*. 서울: 역락.
- 이경옥. (2005). *이청준의 당신들의 천국에 나타난 다성성 연구* (석사학위논문).
 부경대학교.
- 이남정. (2023). *한국 다문화 소설 연구 -2010년대 작품의 전개 양상을 중심으로-*
 (석사학위논문). 창원대학교.
- 이미림. (2014). *21세기 한국소설의 다문화와 이방인들*. 서울: 푸른사상사.
- 이은경. (2016). *다문화 소설의 갈등 양상과 인물 대응 방식* (석사학위논문).

서울여자대학교.

유리. (2014). *타자성에 기반한 다문화 소설교육 연구* (석사학위논문).

한양대학교.

정미진. (2005). *조세희의 『난장이가 쏘아 올린 작은 공』 연구 : 다성성(多聲性)을 중심으로* (석사학위논문). 경상대학교.

정민영. (2000). *이청준 소설의 다성성 연구* (석사학위논문). 강원대학교.

정인. (2009). 타인과의 시간. 그 여자가 사는 곳. 파주: 문학수첩.

조미숙. (2009). 다문화 시대의문학적대응-이주노동자/이주 여성 문제를 중심으로. *한국문예비평연구*, (30), 35-63.

조현상. (2012). '다문화 담론'의 한계성과 유효성에 관한 고찰 -한국 다문화사회 수렴(收斂)과정을 중심으로-. *동서철학연구*, 63(0), 219-246.

최강미. (2006). 단일민족의 신화와 혼혈인. *어문논점(語文論集)*, 35(0), 287-314.

최남건. (2014). *2000년대 한국 다문화소설 연구 -이주민 재현 양상과 문학적 지향성을 중심으로* (석사학위논문). 한국외국어대학교.

천연희. (2007). *현대 소설을 통해 본 이주노동자에 대한 한국인의 태도* (석사학위논문). 전북대학교.

최협 외 엮음. (2005). *한국의 소수자, 실태와 전망*. 파주: 한울 아카데미.

홍원경. (2009). 『나마스떼』에 나타난 외국인 노동자의 재현 양상. *다문화 콘텐츠연구*, 7(0), 153-177.

Received: October 30, 2024

Revised: December 16, 2024

Accepted: December 17, 2024